

Sak nr. 25.

Normalregler for bygdeveier.

Til

Tromsø amtsting.

Herved tillater jeg mig at gjøre amtstinget bekjendt med de av mig i henhold til veilovens § 20 godkjendte normalregler for bygdeveier. Reglerne er saalydende :

Normalregler for bygdeveies

undersøkelse, bygning og utstyr i Tromsø amt. (Veiloven § 20).

1. Vei- og bro- undersøkelser

utføres som regel i detaljeplan, nogenlunde i overensstemmelse med de for hovedveie gjeldende regler. Hovedplan kan anvendes i fladt eller andet jevnt terreng samt for projekter som ikke har utsigt til at bli optat til bevigling i en nærmere fremtid. Undtagelsesvis kan undersøkelsen for saadanne projekter indskrænkes til en befaring med længdemaaling og beskrivelse av linjen.

2. Veies utstyr og byggemaate.

Veilinjens største *stigning* skal i regelen ikke være under 1 paa 12, undtagessesvis i vanskelig terræng og ved mindre vigtige veie 1 paa 10. Overgang mellem stigninger bør avruudes. Av hensyn til vandavlopet bør lange horisontaler søkes undgaat.

Veilinjens *kurver* skal gjøres saa rummelig som forholdene tillater. Mindste radius bør paa almindelig fri linje ikke være under 20 meter. Under særlig vanskelige forhold ved slyng, broer o. a. kan radien gaa ned til 6 meter. Kurveradier under 30 meter skal anmerkes paa profilerne. Hyppig veksling i kurvatur skal søkes undgaat. Mellem to kurver til forskjellig side indlægges en retlinje av mindst 6 meters længde.

Den normale *kjørebredde* er 3,25 meter. Under vanskelige terrængforhold (kfr. nedenfor under broer) kan bredden indskrænkes til 2,50 meter, men da altid med møtepladse paa saadanne punkter, at man saavidt mulig har oversikt over den mellemliggende smale vei. I særlig befærdede strok bør anvendes en gjennemgaaende kjørebredde av mere end 3,25 meter, f. eks. 3,50, 4,00 eller 4,50 meter.

Der bør i regelen paa dertil egnede steder anordnes *materialpladse*

som naar det findes hensigtsmæssig kan kombineres med møtepladse.

Hvor *stabbestene* anvendes utvides planeringsbredden med 0,35 m. i jordterræng og 0,50 i fjeldterræng.

Grøfter skal i jordterring ha en dybde av mindst 0,40 m. i fjeldterring 0,30 m. og en bundbredde i alle tilfælde av mindst 0,30 m. I fjeld og stenet terræng anvendes kantsten eller stenklaedt grøfteskraaing mot veibanen.

Jordskraaninger gives en heldning av 1 paa $1\frac{1}{2}$, i lerterring slakere, og bør beklædes med græstorv eller stenplastres.

Stenskraaninger med heldning 1 paa 1 og brattere samt *mure* utføres i forband og lægges paa opkastet eller opsprængt fot. Mur gives en tykkelse av mindst 0,60 m. i toppen, tiltagende nedover; den utvendige heldning maa som regel ikke være brattere end 3 paa 1.

Stikrender bør ikke ha for lang indbyrdes avstand. Deres mindste høide og bredde skal være 0,50 m. Anvendes rør kan diametern gaa ned til 0,30 m. Stikrender fundamentaleres paa et puklag av mindst 0,30 m. tykkelse, hvor ikke terrænet i sig selv er tilstrækkelig motstandsdygtig. I lere og andet vanskelig terræn maa fundamentet forsterkes i forneden grad, likesom stenplastring av bunden anvendes hvor der er fare for utskjæring. Vanger mures omhyggelig i forband og til dækheller anvendes sten eller beton av god kvalitet og tilstrækkelig tykkelse. Der anbringes puk eller stenfyld bak vanger og overdækhellerne.

Veidækket. Der anvendes i almindelighet kun grus, altid av bedst mulig kvalitet. Det groveste material rakes frem saa at det kommer underst. Efter førselens og undergrundens beskaffenhet bli gruslagets tykkelse fra 8 til 12 cm. ved kanterne. Veidækket gives en runding av ca. $\frac{1}{30}$ av kjørebredden.

3. Broers utstyr, byggemaate og bæreevne.

Kjørebredden er ved mindre broer som veiens normale bredde; ved større og kostbarere broer 2,6 m., ned til 2,25 m.

Underbygningen utføres av sten eller beton; undtagelsesvis kan pæleag av træ anvendes.

Overbygningen bør i regelen utføres av jern, sten eller beton. De bærende dele beregnes for følgende *belastninger*:

Jevn fordelt mobillast 250 kg. snebelastning 100 kg. tilsammen 350 kg. pr. kvadratmeter. Ved lange og lette broer kan man gaa ned til henholdsvis 200 og 100, tilsammen 300 kg. pr. kvadratmeter.

Hjultryk 1000 kg. ved broer med let trafik 750 kg.

Mindste indbyrdes avstand mellem hjultryk: i længderetningen 2,00 m., i tverretningen 1,20 m.

Som lasttog for lette broer forutsættes kun en stor, firhjulet vogn i forbindelse med evt. fordelt mobillast i avstand 1,00 m. fra hjultrykkene i broens længderetning.

Ved broer for meget tung trafik bør mobillast og hjultryk sættes til henholdsvis 400 kg. pr. kvadratmeter og 1500 kg.

Vindtryk paa ubelastet bro 200 kg. pr. kvadratmeter, for belastet bro 100 kg. Høide av mobillast 1,50 m., med fradrag for hvad der dækkes av brodelene.

Angaaende tillatte paakjendinger gjelder samme normaler som for hovedveisbroer.

Sak nr. 26.

Amtets skogvæsen.

Til

Tromsø amtsting.

Hermed tillater jeg mig at forelægge for amtstinget forslag om bevilgning af amtsmidler til Tromsø amts skogselskaps virksomhet fra 1ste halvaar 1918.

Som bekjendt bevilget amtstinget ifjor løn og reiseutgifter til en amtskogmester med kr. 1800.00 mot tilsvarende statsbidrag. Departementet sees i sit budgetforslag ogsaa at ha optat posten, forsaavd statens andel angaaer i sin helhet.

Som amtskogmester er ansat, amtskogassistent i Helgelands amtskogselskap, P. Wikhammar. Men posten har han ikke kunnet tiltræ for 1. april d. a. Der er saaledes blit ledig kr. 300.00 av amts bevilgning til lønnen. Denne bevilgning har skogselskapet i en skrivelse av 16 ds. (oversendt landbruksdpmt.) andraget om at maatte bli stillet til raadighet til forskelse av reisebevilgningen for indeværendeaar. Som bekjendt er siden amtstingets bevilgning blev git ifjor reiseregulativets kostgodtgjørelse forhøjet for 3 klasse fra kr. 4.00 pr.

døgn til kr. 8.00 pr. døgn (inclusive natteherberge). Av den grund vil efter selskapets mening reisebevilgningen for indeværende aar utvilsomt bli for knap i forhold til de reiser som vil bli paakrævet. Der foreligger saaledes allerede nu en flerhet av rekvisitioner paa amtskogmesterens bistand. Jeg vil derfor anbefale at beløpet stilles til selskapets disposition som ansøkt.

For terminen $\frac{1}{1}$ 18 til $\frac{30}{6}$ 18 ansøker selskapet om:

1. Løn mot tilsvarende statsbidrag	kr. 600.00
2. Reiseutgifter mot tilsvarende statsbidrag	$\rightarrow$ 450.00

Tilsammen kr. 1 050.00

Reiseutgifterne er forhøjet fra ifjor med kr. 150.00 for det halvår bevilgningen gjelder.

Jeg anser denne forhøielse paakrævet av hensyn til den forhøielse som er foretat i skysslovens satser for beregning av kostgodtgjørelse.

I henhold til foranførte tillater jeg mig at foreslaa, at der til amtets skogvæsen for terminen $\frac{1}{1}$ 18— $\frac{30}{6}$ 18 opføres saadan bevilgning:

Utgift:

1. Løn til amtskogmesteren	kr. 1 200.00
2. Reiseutgifter tilsammen	$\rightarrow$ 900.00
	kr. 2 100.00

Indtægt:

1. Statsbidrag $\frac{1}{2}$ ref. av lønnen	kr. 600.00
2. Do., $\frac{1}{2}$ ref. av reiseutgifter	$\rightarrow$ 450.00
	kr. 1 050.00

Igjen kr. 1 050.00

som utgift for amtet.

Tromsø amt, 25 april 1917.

Klaus Hoel.

Sak nr. 61.

Decision av Samlagsfondets regnskap for 1915.

Post 1.

Beholdning:

Ant.	Indestaaende i Tromsø sparebank	kr.	56.12
—	i Tromsøsundets sparebank	kr.	3 843.42
—	i Tromsø privatbank	kr.	9 751.90
		Kr.	13 651.44

Besv. Til observation.

Vedt. Til observation.

Sak nr. 62.

Forslag til statsveibudget for terminen 1918—1919.

Amtsingeniøren i Tromsø amt.

Hr. veidirektøren

I henhold til hr. veidirektørens anmodning i skrivelse av 22 januar 1917 tillater jeg mig herved at avgi forslag til *veibudget for Tromsø amt* for budgetterminen 1. juli 1918 — 30. juni 1919.

Angaaende budgettets størrelse.

Det er ved denne anledning *uomgjængelig* nødvendig at medta bevilgning til ombygning av nogen hovedveisbroer i Bardu og Maalselven. Av denne grund, paa samme tid som det ikke kan tilraades at reducere bevilgningene til de øvrige anlæg tilsvarende, har det ikke lyktes at holde nærværende forslag helt indenfor den ramme som av hr. veidirektøren opgit: Omrent kr. 165 000.00 netto statsutgift (heri ikke medtat ekstraordinære bevilgninger). Avvikelsen er dog ikke betydelig, idet hovedsummen nedenfor er kr. 177 990.00 (netto, ordinært). Jeg maa indstændig tilraade, at dette beløp ikke nedsettes.

Angaaende overslagene.

Som meldelt og begrundet ved indsendelsen av rapporterne for

2. halvaar 1916 har det været nødvendig at forhøie overslagssummerne for de igangværende anlæg meget betydelig paa grund av den sterke stigning i arbeids- og materialpriserne. Det samme gjelder selvfølgelig nyanlæggene. Trods disse store forhøielser maa der allikevel under de nuværende usikre forhold tages en almindelig reservation vedkommende alle overslagsbeløp.

*I. Anlæg hvortil bevilgning foreslaaes.**1. Bidrag til Tromsø amtsveikasse.*

Til og med budgetterminen 1916—17 er bevilget kr. 12 000.00 hvorhos er opført i veibudgetprop. for 1917—18 kr. 5 000.00 tils. kr. 17 000.00.

For 1918—19 foreslaaes et bidrag av kr. 5 000.00.

2. Nordlands amtsgrænse—Sandtorv—Fauskevaag og vei til Sørvikmarken m. v.

Til anlægget er hittil bevilget . . . kr. 134 000.00 og foreslaat i veibudgetprop. opgit for 1917—18 . . . . . , 30 000.00 kr. 164 000.00

Overslagssummen, i prop. opgit til kr. 183 000.00, maa nu forhøies til kr. 226 100.00

Efter forestilling fra Trondenes herredstyre foreslaaes indlemmet i planen *arm til sjøen ved dampskibsanlæpstedet Sørvik* (i nærheten av den tidligere indbefattede Sørvik bro), som iberegnet en mindre baatvor er anslaat til . . . . . , 4 200.00

Plan og overslag vil bli tilstillet hr. veidirektøren om ganske kort tid. Der resterer saaledes at søke bevilget . . . . . , 230 300.00 hvorav opføres kr. 30 000.00. 66 300.00

3. Tennevoll—Solo—Sjøveien.

Hittil bevilget, utenfor kr. 10 000.00, ekstraordinært stillet til raadighet

av departementet i 1914	93 000.00
Foreslaat for 1917–18	32 000.00
	125 000.00
Overslagssummen, i sidste prop. kr. 230 600.00,	
maa nu forhøies til	271 000.00
Rest at søke bevilget	kr. 146 000.00
hvorav opføres kr. 32 000.00.	

Der vil sandsynligvis bli reist spørsmål om en kort forlængelse av veien fra Tennevoll utover til en bedre landingsplads samt om en mindre veiarm i stroket ovenfor Soley eller Aa. De herhen hørende undersøkelser er endnu ikke avsluttet.

4. *Stremmen bro – Vashaug med arm til Bjorelvnes.*

Hittil bevilget	kr. 64 000.00
Foreslaat for 1917–18	30 000.00
	kr. 94 000.00
Overslagssummen i sidste prop. . kr. 146 400 00	
maa nu forhøies til	197 000.00
Rest at søke bevilget	kr. 103 000.00
hvorav opføres kr. 30 000.00.	

5. *Sagelvvond – Overbygden med sidelinje til Takelvdalen og ombygning av Ophus bro.*

Hittil bevilget	kr. 75 000 00
Foreslaat for 1917–18	32 000.00
	kr. 107 000.00
Overslagssummen, i sidste prop. kr. 305 800.00	
(inkl. Ophus bro), maa nu forhøies til	401 200.00
hvorefster resterer at søke bevilget	kr. 294 200.00
Derav opføres kr. 36 000.00.	

Jeg vil anse det overmaade ønskelig, om der kan erholdes en betragtelig større bevilgning, gjerne kr. 45 000.00 à 50 000.00, til dette anlæg, baade fordi det er stort og viktig og fordi det her bedre end ved de øvrige anlæg har lyktes at vedlikeholde en regelmæssig arbeidsdrift.

6. *Sommerset – Badderen – Kjækan.*

Hittil bevilget	kr. 67 000.00
Overføres kr. 67 000.00	

Overført kr. 67 009.00	
Foreslaat for 1917–18	25 000.00
	kr. 92 000.00
Overslagssummen, i sidste prop. kr. 99 100.00	
maa nu økes til	125 000 00
Rest at søke bevilget	kr. 33 000.00
hvorav opføres kr. 18 000.00, idet bemerkes at der er endel i behold av ældre bevilgning, samt at det har vist sig vanskelig at samle den fornødne arbeidsstok ved dette anlæg.	

7. *Grov – Saltvand.*

Hittil bevilget	kr. 20 000 00
Foreslaat for 1917–18	15 000.00
	kr. 35 000.00

I den sidste proposition er overslagssummen angitt til kr. 59 000.00 (det oprindelige overslag fra 1907). I forbindelse med revision av plan og overslag er foreslaat en ny og bedre, men adskillig kostbarere linje mellem Grov og Aarsandvik, tiltraadt av departementet ved skrivelse til veidirektøren av 31. januar 1917. Ogsaa mellem Aarsandvik og Saltvand er planen revidert, men før nye profiler og overslag indsendes, vil det bli nærmere undersøkt i marken, om der kan opnaaes nogen massereduktion.

Med bibehold av det oprindelige, i ethvert tilfælde selvsagt altfor lave overslagsbeløp for parcellen Aarsandvik – Saltvand blir de beregnede omkostninger for hele anlægget . . . . . kr. 94 300.00

Rest at søke bevilget . . . . . kr. 59 300.00
hvorav opføres kr. 16 000.00.

Den i min budgetskrivelse ifjor omhandlede forlængelse til Skodbergvand er undersøkt i maiken og paa det nærmeste fædigbehandlet paa kontoret.

8. <i>Engenes – Igeland – Sørvik med bro over Aandervaagstrommen.</i>	
Til paabegyndelse av Engenes – Igeland – Sørvik er i veibudget-prop. for 1917–18 opført	kr. 10 000.00

Overføres kr. 10 000.00

Overført kr. 10 000.00

Den oprindelige, i 1909 utarbeidede overslag for dette veianlæg, lod paa kr. 96 800.00. Ved netop foretak revision — hvorunder de forskudvis paa begyndte arbeider er opført med sit kostende, som ikke paa langt nær naar op i hvad der vilde medgaat under nuværende arbidsforhold — viser det sig, at overslagssummen maa forhøjes til . . . . . kr. 155 700.00

Den projekterte *bro over Aander-vaagstrømmen* ligger i den direkte fortsættelse (nordøstover) af veianlægget Engenes—Igeland—Sørvik og fuldstændiggjør dette. Ibestad herredsstyre har allerede i møte den 1. decbr. 1911 andraget om at denne bro indlemmes i veianlægget paa Andørja (Engenes—Igeland—Sørvik). Heri ligger selv-sagt ogsaa vanlig bidragsvedtagelse. Imidlertid vil saken paany bli forelagt herredstyret. Ogsaa amtstinget i 1916 har optat broanlægget, dog uten at nævne det under bidragsvedtagelsen, hvilket maa bero paa en forglemmelse.

Idet henvises til den foreliggende betænkning om broanlægget som tillikemed plan og overslag vil bli indsendt til hr. veidirektøren i løpet av denne maaned, til-later jeg mig at foreslaa, at broen klassificeres som hovedvei og utføres sammen med veianlægget. Broens kostende er anslaat til . . . 61 000.00

hvorefter den samlede overslagssum blir . . . kr. 216 700.00

Rest at søke bevilget . . . . . kr. 206 700.00
hvorav opfores kr. 14 000.00,

9. *Nordlands amtsgrænse—Elvenes i Gratungen.*

Hittil bevilget iberegnet militær-væsenets bidrag . . . . . kr. 114 350.00
foreslaat for 1917—18, til fuldførelse . . . 23 850.00

kr. 138 200.00

Ifølge sidste opgjør (rapport for 2. halvaar 1916) vil anlæggets kostende gaa op til kr. 145 000.00

I planen foreslaaes indlemmet den i min budgetskrivelse ifjor nævnte *holdeplads ved dampskibsanløpstedet Elvenes i Gratangen*, med tilhørende utvidelse og utbedring av det ældre, 345 m. lange veiparti mellem veianlæggets endepunkt paa indre Elvenes og anløpsstedet. Da dette sidste punkt blir av stor betydning ved aapning av veiforbindelsen med Ofoten (og senere nordover), maa det ansees paakrævet og berettiget at forbedre de nuværende yderst primitive forhold m.h.t. holde og svingplads. Det bemerkes, at Elvenes er bebygget og optat som anløpssted efterat hovedveien utover langs Gratangen var anlagt omkring aaret 1900.

Idet jeg henviser til plan, overslag og betænkning for disse arbeider, som vil bli indsendt til hr. veidirektøren om faa dage, anføres her deres beregnede kostende med 13 600.00

hvorefter den samlede overslagssum blir . . . . , 158 600.00

Rest at søke bevilget . . . . . kr. 20 400.00
der opfores som ekstraordinær bevilgning.

10. *Storfossen - Fossbakken - Kollen.*

Til paabegyndelse av dette anlæg i proposition for
1917-18 opført . . . . . kr. 43 930.00
iberegnet militærvesenets bidrag ($\frac{1}{10}$ af den op-
rindelige overslagssum).

Anlæggets beregnede kostende opføres, med
forbehold som tidligere med 289 300.00

Rest at seke bevilget . . . . . kr. 245 370.00
hvorav opføres kr. 30 000.00 som ekstraordinær
bevilgning.

Distriktsbidraget er bragt iorden fra herredernes side ved be-
slutninger af $\frac{24}{10}$, $\frac{20}{11}$ og $\frac{21}{10}$ 1916, henholdsvis af Ibestad,
Lavangen og Bardu herredsstyre.

11. *Utbredning av Bugtels bro med tilstøtende vei.*

Til dette arbeide bevilgedes for budgetterminen
1914-15 . . . . . kr. 6 200.00

Paa grund av upaaregnede arbeider, foranlediget
ved senere indtrusne flommer, vil der ialt medgaa . . . 7 400.00

Resten kr. 1 200.00

der foreslaaes opført som yderligere bevilgning.

12. *Ombygning av broer i Bardu.*

I hovedveisruten Sætermoen - Maalselvens grænse i Bardu fo-
rekommmer 3 litt større broer og en mindre bro, samtlige av træ.
De to sydligste, over Høgdaelven og Motverelven, er yderst pri-
mitive, med landfæster av pæler og trævægger uten murverk.
De to nordenfor, derav en noget større sprængverksbro over Sko-
elven, er i bedre forfatning, men ogsaa disse bør i nærmeste
fremtid ombygges, helst i forbindelse med omlægning af veien,
som nu gjør en stor og litet motivert krok ind i Skoeldalen.

Broeerne over Høgda'ren og Motverelven foreslaaes ombygget
med landkar av sten og overbygning af jernbjelker med jernbe-
ton- og tjærepukdække. Lysaapninger blir henholdsvis 6.00 og
7.70 meter, kjørebredden 3.25 m. Anlægsomkostningerne er be-
regnet til kr. 18 700.00 hvilket beløp foreslaaes opført paa bud-
gettet for 1918-19 mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v. Saken har endnu ikke
været behandlet av Bardu herredstyre, men det kan med sikker-

het antages, at vedtagelsen vil være ordnet inden amtstinget træs-
ammen.

Ombygning av disse broer er blit i særlig grad aktuel, efterat
der fra vaaren 1916 er igangsat automobilrutetrafik mellem Fins-
nes og Sætermoen.

13. *Ombygning av broer i Maalselven.*

I hovedveisruten Bardu grænse - Fagerli - Fredriksberg færgested
forekommer 4 smaa og 2 større træbroer, der alle har været gauske
primitive fra først av og som nu maa ombygges. De større
broer fører over Andselven og Store Krokbækken. Sidstnævnte gaan
over en dyp fjeldkløft og ligger i en meget styg og generende
veisving.

Begge disse broer foreslaaes ombygget til hvælvbroer av sten med
lysaapning henholdsvis 10 og 15 meter og kjørebredde 3.25 m.
I planen for Store Krokbækbroen indgaar en ganske kort veiom-
lægning. De 4 smaabroer har lysaapning fra 2 til 4,7 m. og
tænkes utført med jernbetonplater. Kjørebredden er 3,25 m. og
saa for disse.

Overslagssummen for samtlige 6 broer andrar til kr. 27 600.00,
av hvilket beløp kr. 14 000.00 foreslaaes opført paa budgettet for
1918-19 mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v. For dette beløp vil man faa om-
bygget broen over Andselven og en liten bro ved Finsund, hvilke
begge ligger i den ovennævnte automobilroute.

Vedtagelse af bidrag m. v. av Maalselvens herred skal sekes
ordnet før amtstinget behandler saken. Der foreligger andragende
fra herredstyret om statsbidrag til ombygning af Krokbækbroen.

II. Andre anlæg.

1. *Brandvoll - Sætermoen (over Kobryggen).*

Denne vei, som ligger i hovedruten Salangen - Bardu - Maalsel-
ven, er anlagt i slutningen af 1860-aarene, se veivæsenets historie I,
pag. 490. Veien har — selv efter datidens fordringer — været yderst
tarvelig bygget, dertil overmaate smal og kroket.

Allerede for adskillige aar tilbage blev der reist spørsmål om at
omlægge denne vei, og ifald amtsingeniørens forslag til veibygningens
plan i 1908 ikke var blit ændret paa dette punkt, vilde arbeidet nu ha
været langt fremskredet. Imidlertid fik et andet anlæg (Tennevoll -
Sjøveien) fortinet.

Saaledes som færdselen har øket, ikke mindst efterat Sætermoen

blev eksercerplads, er dette veistykke tilslut, trods adskillig paakostning til vedlikehold, blit en meget alvorlig hindring for trafiken. Det samme kan for endel gjælde partiet Sjøveien—Brandvoll, men dog i mindre grad.

Vaaren 1915 rettet Tromsøy regiment en indtrængende forestilling til 6. brigade om en «fundamental» istandsættelse af Kobrygveien. Paa foranledning herav utsatte amtsingeniøren, at en større hovedreparation paa den forhaandenværende vej var omtrent hensigtslös og bortkastet arbeide. Veien maatte helt ombygges. Jeg henstillet videre, da anlægget ikke i de nærmeste aar kunde skaffes plads paa veibudgettet — at militærvesenet ydet de nødvendige midler forskudsvis. Dette forslag blev anbefat af brigaden bl. a. under den anførelse, at «veien fra Sjøveien til Sætermoen er militært set Nord Norges vigtigste vej». Men forsvarsdepartementet fandt ikke at kunne opføre de fornødne midler av budgetmæssige hensyn.

Efter en fornyet henvendelse fra 6. division av 3. oktober 1916 har nu forsvarsdepartementet i skrivelse til arbeidsdepartementet av 14. december s. a. erklært at ville opføre det nødvendige beløp forskudsvis paa bærens budget.

Amtstinget 1916 har under sak nr. 41 vedtatt en tillægsbeslutning som bl. a. tar sigte paa snarlig fremme af det her omhandlede anlæg.

Den i 1917 foreliggende plan med overslag for veiomlægning Brandvoll—Sætermoen er i 1916 revidert paa basis av gjennemgaaende kjørebredde 4,50 m. alternativt 4,00 m. Tilsvarende overslagssummer for længde 10310 m, er henholdsvis kr. 183 500.00 og 165 800.00.

Bardu herredsstyre har i møte den 2. mars 1905 vedtatt at utrede distriktsbidrag $\frac{1}{5}$ m. v., dog under betænkeligheter ved at paa-lægge kommunen en saa stor ydelse. End vanskeligere stiller spørsmålet sig nu, naar overslagssummen næsten fordobles. Amtsingeniøren har ikke fundet det forsvarlig at paalægge Bardu herred større byrde, end det har overtagt, og har derfor — ifald det ikke skulde findes berettiget her at gi bevilgning mot $\frac{1}{10}$ — antydet at den manglende $\frac{1}{10}$ utredes principalt af militærvesenet eller subsidiært af dette i forening med amtskommunen. I denne forbindelse paapekes, at det fuldstændigere utstyr som nu foreslaaes og derav følgende økning af overslagsbeløpet for en væsentlig del skyldes hensynet til veiens militære betydning.

I skr. til arbeidsdepartementet av 19. oktober 1916 har forsvarsdepartementet erklært at ville foreslaa ydet $\frac{1}{10}$ bidrag af militæraten.

I møte den 19. februar 1917 har Bardu herredsstyre utsatt sig for valg af den fuldstændigste plan (kjørebredde 4,50 m.) og vedtatt at

yde distriktsbidrag $\frac{1}{10}$ foruten grund m. v., hvormot beslutningen ikke omfatter det fremtidige vedlikehold. Antagelig beror dette paa en forglemmelse, som herredsstyret nu er gjort opmerksom paa.

2. Kastneshamn—Finlandsnes i Dyroy.

Under henvisning til min budgetskrivelse av 22. mars 1916 (se amtst.forh. 1916 side 183) meddeles, at Dyroy herredsstyre ved beslutning i møte den 21. oktober 1916 indtrængende har henstillet, at oven-nævnte anlæg gives plads paa statens veibudget for 1918—19 (se vedlagte utskrift med bilag).

Jeg ser ingen utslei til at imøtekommme herredstyret ved denne anledning. Av dette anlæg er bygget Brødstad bro med tilstøtende vej, i alt ca. 1,5 km. (kfr. st. besl. C 9 — 1914).

3. Bjerkebakken i Dyroy - Rorbakken i Salangen.

(Dyrøyeidet).

I møte den 2. januar 1917 har Salangen formandskap indtrængende henstillet til amtets veiinnyndigheter at søke utvirket, at der snarest mulig blir ydet ekstraordinært statsbidrag til veien over Eidet mellem Salangen og Dyroy (kfr. vedlagte utskrift).

Det nævnes, at veien er nødvendig som forbindelse med Finlandsnes som eventuelt hurtigruteanløpssted. Videre uttales, at dersom det ikke lar sig gjøre at faa statsbidrag, maa veianlægget bli fremmet med bidrag af amtet.

Dyrøy herredsstyre har i møte den 29. december 1916 behandlet en privat forestilling om fremme af det samme veiprojekt (se vedlagte utskrift).

Herredsstyret utsalter, at denne vei forutsættes bygget i den aller-nærmeste fremtid med midler av kommunen og amtet.

Veiprojektet er en fortsættelse af det færdige ca. 10 km. lange bygdeveianlæg fra Brødstad (5 km. fra Finlandsnes)—Bjerkebakken. Ifølge en hovedplansundersøkelse i 1912 er længer og omkostninger følgende, forutsat bygdevei :

Bjerkebakken—Herredsgrænsen (inden Dyrøy) 3410 m. kr. 14 300.00

Herredsgrænsen—Rorbakken (inden Salangen) 5690 » » 25 700.00

Planen maa nu revideres.

Anlægget maa ansees berettiget som en naturlig og bekvem forbindelse mellem de to herreder. Men jeg nærer nogen tvil om dets betydning som en hovedforbindelse mellem det eventuelle hurtigrute-anløpssted paa Finlandsnes og Salangen samt Bardu. Avstanden mel-

lem Finlandsnes og Sjøveien blir ikke mindre end mellem 25 og 40 kilometer. En slik landeveisforbindelse vil i længden bli besværlig, især om vinteren, og man maa ganske vist gaa ut fra at de lokale dampskibsruter inden rimelig fremtid vil skaffe Salangen en i alle henseender bekvemmere og bedre kommunikation med hurtigruterne, end man ved denne vei kan opnaa.

4. Vei i Signaldalen i Lyngen.

I vedlagte skrivelse av 19. oktober 1916, med bilag, har hr. veidirektøren anmodet amtsingeniøren om at ha opmerksomheten hen vendt paa ovennævnte veianlæg ved avgivelsen av nærværende budgetforslag.

Signaldalen — navnet er en forvanskning av det lappiske og skulde paa norsk være noget slikt som «Djupdalen» — er det midterste av de 3 dalfører, som i østlig, sydlig og sydvestlig retning skjærer op fra inderste ende av Lyngenfjorden (Storfjorden). Dalen er forholdsvis flat opover i ca. 20 kilometers længde og tildels temmelig vid. Paa denne strækning er den bebygget med nogen faa gaarder. Her er ikke ubetydelige vidder av dyrkbar, tildels vistnok meget god jord. Ogsaa i anden henseende er dette dalføre overordentlig interessant.

Den nuværende fremkomstvei er yderst mangelfuld og vanskelig, og slik som terrængforholdene arter sig særlig i den nedre del av dalen, maa det ansees helt haaplost for disse faa opsittere ved egen hjælp — eller endog med litt offentlig støtte — at skaffe sig en brukbar vei.

Angaaende denne veisak forøvrig tillater jeg mig at henvise til hr. veidirektørens budgetfremstilling i veibudgetprop. 1917, side 103—104.

Der foreligger en hovedplansundersøkelse av projektet som bygdevei, fra 1912. Med utgangspunkt i hovedveien Balsfjord—Lyngen nær Kitdal bro er linjen tænkt ført over aasen og opover paa Signalelvens østside indtil Kavlfossen (ca. 10,5 km.), hvor den gaan over elven og fortsætter et kort stykke paa vestsiden til Øvre Heggelund. Med saadan beliggenhet av veilinen forenes interesserne i dalen bedst.

Længder og dengang beregnede omkostninger er følgende:

Kitdal bro—Øvre Heggelund 11135 meter kr. 40 500.00, hvorav falder kr. 7 500.00 paa en 30 m. lang bro over Signalelven.

Kjørebredden er 3,25 m. for veien og 2,00 m. for broen.

Overslaget maa nu selvfølgelig revideres og vil antagelig naa op til henved det dobbelte.

I forbindelse med det her omhandlede projekt tør der maaske bli tale om offentlig støtte.

den nedover et stykke, — i tilfælde muligens som tarveligere rydningsveier.

Indenfor den ramme for bevilgningen, som er angit, kan jeg efter det foranstaende desværre ikke skaffe anlægget plads til paabegyndelse i budgetterminen 1918—19. Men jeg vil paa det bedste anbefale, at der allikevel optages et beløp paa budgettet til dette anlæg og i tilfælde under den tidlige forudsætning, nemlig som ekstraordinær bevilgning. Jeg tror dette dalføre bør komme i første række blandt de distrikter, som Tromsø amts landhusholdningsselskap tar sigte paa i sit andragende av 1913 (kfr. amtsth. forh. 1913, sak nr. 77.) Stortingets veikomite i 1914 uttalte at, landhusholdningsselskapets henvendelse indeholder ting som fortjener næitere overveielse.

Med hensyn til veiens klassifikation kan man vel vanskelig komme forbi veilovens bestemmelser, hvorefter vei i Signaldalen maa bli *bygdevei*.

I henhold til det ovenfor anførte opstilles følgende oversigt vedkommende forslag til veibudget for terminen 1. juli 1918—30. juni 1919:

Anlæg	Bruttobeligning kr.	Distriktsbidrag		Statsbidrag netto kr.
		kv.del	Kr.	
1. Bidrag til Tromsø statsveikasse	5 000.00			5 000.00
2. Nordlands amtsgrænse—Sandtorv—Fauskevaag og vei til Sørvikmarken samt ombygning av Sørvik bro og arm til anlæpsstedet i Sørvik (forts.)	30 000.00	1/5	6 000.00	24 000.00
3. Tennevoll—Soløy—Sjøveien (forts.)	32 000.00	1/5	6 400.00	25 600.00
4. Strømmen bro—Vashaug med arm til Bjorelvnes (forts.)	30 000.00	1/5	6 000.00	24 000.00
5. Sagelvvand — Øverbygden med sidelinje til Takelvdalen og ombygning av Ophus bro (forts.)	36 000.00	1/10	3 600.00	32 400.00
6. Sommerset — Badderen — Kjækkan (forts.)	18 000.00	1/8	2 250.00	15 750.00
7. Grov—Saltvand (forts.)	16 000.00	1/5	3 200.00	12 800.00
8. Engenes — Igeland—Sørvik med bro over Aandervaagsstrømmen (forts.)	14 000.00	1/5	2 800.00	11 200.00
9. Nordlands amtsgrænse—Elvenes i Gratangen samt holdeplads m. v. (fuldf.)	20 400.00	1/15	1 360.00	19 040.00
10. Storfossen — Fossbakken—Kollen (forts.)	30 000.00	1/15	2 000.00	28 000.00
11. Utbedring av Bugtely bro med tilstødende vei (yderligere bevilgning)	1 200.00	1/10	120.00	1 080.00
12. Ombygning av broer i Bardu (paabeg.)	18 700.00	1/5	3 740.00	14 960.00
13. Ombygning av broer i Maalselven (paabeg.)	14 000.00	1/5	2 800.00	11 200.00
Tilsammen	265 300.00		40 270.00	225 030.00
Derav ekstraordinært (nr. 9 og 10)	50 400.00		3 360.00	47 040.00
Rest ordinært	214 900.00		36 910.00	177 990.00

Profiler og overslag m. v. vedkommende foreslaatte nye arbeider under nr. 2, 8, 9, 12 og 13 vil bli indsendt til hr. veidirektøren med det allerførste.

Vinterarbeide.

Av arbeide, egnet for drift i vintertiden, forekommer ikke særlig meget ved de til bevilgning opførte anlæg, neppe mere end hvad der behøves for beskjæftigelse av egne faste folk. Skulde anlægget Brandvoll—Sætermoen bli iverksat, kan der maaske skaffes endel fremmede folk sysselsættelse.

Harstad den 20 mars 1917.

N. S a x e g a a r d.

Fra veidirektøren.

Til
Det kongelige departement
for de offentlige arbeider.

Veidirektøren tillater sig herved at avgi fremstilling angaaende de veisaker som antages at burde forelægges det forestaaende amtsting i *Tromsø amt* ledsaget av foreløpig forslag for budgetterminen 1. juli 1918 — 30 juni 1919.

Amtsingeniøren har avgitt forslag i medfølgende skrivelse av 20. mars 1917, indkommet til veidirektøren med amtmandens paategning av 30. samme maaned.

Veidirektøren hadde anmodet amtsingeniøren om at gaa ut fra en samlet bevilgningssum stor kr. 165 000.00 netto statsutgift — uten hensyn til hvad der maatte foreslaaes opført til ekstraordinære anlæg.

Amtsingeniøren bemerker, at det er uomgjengelig nødvendig at medta bevilgning til ombygning af nogen hovedveisbroer i Bardu og Maalselven. Da han ikke kan tilraade, at der foretages tilsvarende reducering i bevilgningerne til de øvrige anlæg har amtsingeniøren maattet bringe i forslag et noget høiere ordinært beløp, kr. 177 990.00. Han tilraader indstændig at dette beløp ikke nedsettes.

Veidirektøren maa paa det bedste anbefale, at bevilgningen til *Tromsø amt* søkes løftet, men tør desværre ikke nære synderlig haab om at det vil kunne la sig gjøre.

Foreløbig opfører veidirektøren derfor bare omtrent kr. 165 000.00 netto ordinært saaledes som opgit til amtsingeniøren. Men dette beløp foreslaaes udelukkende fordelt paa de igangværende anlæg (kfr. nedenfor).

Til den omhandlede ombygning av nogen hovedveisbroer i Bardu og Maalselven maatte derfor i tilfælde distriktet lægge ut de fornødne beløp i paavente av senere refusion forsaavidt statens anpart angaar.

Med nutidens høie arbeidspriser ansees de til de fleste anlæg opførte beløp for smaa under hensyn til en hensigtsmæssig og økonomisk arbeidsdrift. Veidirektøren mener derfor, at hvis man til høsten finder at kunne foreslaa en større bevilgning end antydet ved nærværende anledning, saa bør dette komme igangværende anlæg tilgode istedetfor at opta nye anlæg.

Nedenfor hitsættes en tabel som viser amtsingeniørens og veidirektørens forslag.

Anlæg	Amtsingeniørens forslag		Veidirektørens forslag	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Ordinært:				
1. Bidrag til Tromsø amtsveikasse	5 000.00	5 000.00	5 000.00	5 000.00
2. Nordlands amtsgrænse—Sandtorv—Fauskevaag og vei til Sørvikmarken samt ombygning af Sørvik bro og arm til anløpsstedet i Sørvik (forts.)	30 000.00	24 000.00	30 000.00	24 000.00
3. Tennevoll—Soløi—Sjøveien (forts.)	32 000.00	25 600.00	38 000.00	30 400.00
4. Stømmen bro—Vashaug med arm til Bjorelvnes (forts.)	30 000.00	24 000.00	30 000.00	24 000.00
5. Sagelyvand—Øverbygden med sidelinje til Takelvdalen og ombygning av Ophus bro (forts.)	36 000.00	32 400.00	46 000.00	41 400.00
6. Sommerset—Bædderen—Kjækken (forts.)	18 000.00	15 750.00	18 000.00	15 750.00
7. Grov—Saltvand (forts.)	16 000.00	12 800.00	16 000.00	12 800.00
8. Engenes—Igeland—Sørvik med bro over Aandervågstrømmen (forts.)	14 000.00	11 200.00	14 000.00	11 200.00
9. Utbedring av Bugteli bro med tilstøtende vei (yderligere bevilgning)	1 200.00	1 080.00	1 200.00	1 080.00
10. Ombygning af broer i Bardu (paabeg.)	18 700.00	14 960.00		
11. Ombygning af broer i Maalselven (paabeg.)	14 000.00	11 200.00		
Sum ordinært	214 900.00	177 990.00	198 200.00	165 630.00
Ekstraordinært:				
12. Nordlands amtsgrænse—Elvenes i Gratangen samt holdelsesplads m. v. (fuldf.)	20 400.00	19 040.00	20 400.00	19 040.00
13. Storfossen—Fosbakken—Kollen (forts.)	30 000.00	28 000.00	30 000.00	28 000.00
Totalsum	265 300.00	225 030.00	248 600.00	212 670.00

Bidrag til Tromsø amts veikasse.

Bevilget i 3 terminer ialt	kr. 12 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	5 000.00
Tilsammen	kr. 17 000.00

For terminen 1918—1919 foreslaes bevilget kr. 5 000.00

Nordlands amtsgrænse—Sandtorv—Fauskevaag og vei til Sørvik-marken samt ombygning av Sørvik bro.

Bevilget	kr. 134 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	30 000.00
Tilsammen	kr. 164 000.00

I nævnte proposition blev overslagssummen opgit til kr. 183 000.00. Som meddelt det kongelige departement i skrivelse av 15 februar 1917 maa anlæggets kostende væsentlig paa grund av de økede arbeidspriser nu sættes til kr. 226 100.00. Paa foranledning av Trondenes herredsstyre foreslaas amtsingeniøren indlemmet i planen arm til sjøen ved dampskibsanlæpsstedet Sørrik. Iberegnet en mindre baatvor er denne arm anslaat til kr. 4 200.00.

Veidirektøren forbeholder sig nærmere uttalelse naar plan og overslag er mottatt fra amtsingeniøren.

Bortset fra denne arm skulde der restere at søke bevilget kr. 62 100.00.

Til anlæggets fortsættelse foreslaes opført kr. 30 000.00.

Tennevoll—Soløy—Sjøveien.

Bevilget	kr. 93 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	32 000.00
Tilsammen	kr. 125 000.00

Overslagssummen, som i nævnte proposition blev opgit til kr. 230 600.00 maa nu paa grund av de stegne arbeidspriser forhøies til kr. 271 000.00 (kfr. veidirektørens skrivelse av 1. februar 1917 til det kongelige departement).

Der vil antagelig bli spørsmål om om et par mindre planutvidelser (kfr. amtsingeniørens budgetskrivelse).

Efter det foreliggende staar til rest at søke bevilget kr. 146 000.00.

Amtsingeniøren har opført kr. 32 000.00 til anlæggets fortsættelse.

Med bemerkning, at der i 1914 utenfor den givne bevilgning til dette anlæg blev tillatt anvendt kr. 10 000.00, hvilket beløp endnu ikke er refundert (kfr. forh. i Stortinget 1916 side 2024), tillater veidirektøren sig at foreslaa opført kr. 38 000.00.

Strømmen bro—Vashaug med arm til Bjorelvnes.

Bevilget	kr. 64 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	30 000.00
Tilsammen	kr. 94 000.00

Overslagssummen blev i nævnte proposition opgit til kr. 146 400.00. Den maa nu som meddelt i skrivelse av 17. februar 1917 væsentlig paa grund av de stegne arbeidspriser forhøies til kr. 197 000.00.

Der resterer at søke bevilget kr. 103 000.00, hvorav foreslaas opført kr. 30 000.00.

Sagelvand—Overbygden med sidelinje til Takelvdalen og ombygning av Ophus bro.

Bevilget	kr. 75 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	32 000.00
Tilsammen	kr. 107 000.00

Under forudsætning af, at ombygning av Ophus bro indlemmes i planen, er overslagssummen i nævnte proposition (side 101—102) opgit til kr. 305 800.00. I skrivelse av 17 februar 1917 til det kongelige departement er anlæggets kostende væsentlig paa grund av de økede arbeidspriser opgit til kr. 401 200.00.

Der resterer saaledes at søke bevilget kr. 294 200.00.

Amtsingeniøren opfører kr. 36 000.00, men vilde anse det overmaade ønskelig om der kunde erholdes en betragtelig større bevilgning, gjerne kr. 45 000 a 50 000.00.

Veidirektøren foreslaa opført kr. 46 000.00 (kfr. indledningen).

Sommerset—Badderen—Kjækan.

Bevilget	kr. 67 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	25 000.00
Tilsammen	kr. 92 000.00

I nævnte proposition blev overslagssummen opgit til kr. 99 100.00 hvilket beløp imidlertid nu maa forhøies til kr. 125 000.00.

Som det fremgaar av veidirektørens skrivelse av 17. februar 1917 til det kongelige departement skyldes merutgiften væsentlig de økede arbeidspriser.

Paa Strækningen ytre — indre Storebugt er der vedtatt en linje-forandring som medfører en merutgift av omtrent kr. 1 000.00 ; kfr. det kongelige departements skrivelser av 16. november 1916 og 15. februar 1917.

Der resterer at søke bevilget kr. 33 000.00, hvorav foreslaaes opført kr. 18 000.00 (kfr. amtsingeniørens budgetskrivelse).

Grov - Saltvand.

Bevilget	kr. 20 000.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	» 15 000.00

Tilsammen kr. 35 000.00

Overslagssummen blev i nævnte proposition opgit til kr. 59 000.00 (det oprindelige overslag fra 1907).

Med skrivelse av 25. januar 1917 oversendte veidirektøren det kongelige departement arbeidsprofiler og overslag for parcelen Grov—Aarsandvik. Ved utarbeidelsen av den oprindelige plan hadde man efter amtsingeniørens mening undervurderet anlæggets betydning og forutsat et utstyr, som ikke antages at være tilfredsstillende for den fremtidige trafik. Amtsingeniøren foreslog derfor nu en linje med noget gunstigere stigningsforhold (maksimumsstigning 1 : 20 mot før 1 : 12) samt veidækket utført med et let stenlag eller grovt undergruslag istedenfor det tidligere forutsatte grusdække. Kjørebredden, som oprindelig var fastsat til 3,25 m. med indskrænkning til 2,5 m. i 110 ms. længde, blev nu foreslaat sat til gjennemgaaende 3,25 m. med kombinerte møte- og materialpladser.

Den nye linje blir 220 m. længere end den oprindelige og er beregnet til kr. 55 400.00. Med nutidens arbeidspriser er den oprindelige linje anslaat til kr. 37 000.00, men da denne linje ogsaa i tilfælde maatte forbedres noget, anslog amtsingeniøren merutgiften til 14 a 15 tusen kroner.

Baade Ibestad herredsstyre og amtsveistyret tiltraadte forslaget om valg av den nye linje, til hvilken veidirektøren intet væsentlig hadde at bemerke.

Det kongelige departement gik i skrivelse av 31. januar 1917 med paa parcelens oparbeidelse efter den av amtsingeniøren foreslaaede plan.

Ogsaa for parcelen Aarsandvik—Saltvand vil det oprindelige overslag vise sig for lavt. Men idet der foreløbig gaaes ut fra dette

opgir amtsingeniøren den samlede overslagssum for det hele anlæg til kr. 94 300.00

Av det eventuelle restbeløp kr. 59 300.00 foreslaaes opført kr. 16 000.00. Engenes—Igeland Sørvik med bro over Aandervaagstrømmen.

I veibudgetpropositionen 1917 er opført kr. 10 000.00 til paabegyndelse af veianlægget Engenes—Igeland—Sørvik.

Overslagssummen for dette veianlæg blev samme steds opgit til kr. 96 800.00 med tilførende, at beløbet utvilsomt er for lavt. Ved den nu foretagne revision viser det sig, at det maa forhøjes til kr. 155 700.00.

Veidirektøren har intet at bemerke hertil, men finder at det bør tages under overveielse om der ikke bør medtages i planen holdeplads ved Engenes og muligens ved Aanstad og ved Sørvik.

I ovennævnte veibudgetproposition forbeholdt veidirektøren sig at avgive nærmere udtalelse om broen over Aandervaagstrømmen, naar projektet var indkommet hertil.

Plan og overslag er nu mottatt med amtsingeniørens skrivelse av 20. mars 1917.

Angaaende broanlæggets hensigt og berettigelse udtaler amtsingeniøren følgende :

«Gaardene Strømmen samt Vasskar, paa østre side av Aandervaagstrømmen, hadde i 1910 et folketal av 183, som nu sandsynligvis er steget til mindst 200. Stor nytte av broanlægget faar desuden gaardene Skjærvik og Klopen, blot 3,5 km. fra Strømmen, med omtrent 100 mennesker. Tilsammen 300 direkte interesserter, altsaa en ret betydelig folkemængde. Hertil kommer muligheterne for yderligere byggelse indover langs Strømbottens nordøstre side.

Forørig vil hele Ytre Andørja fra Laupstad til Aarbostad, over 600 indbyggere, og fjernere Indre Andørja fra Aa til Sørvik. ca. 600 indbyggere, — være interesseret i at der blir bro over strømmen, naar veiforbindelsen i stroket Engenes—Igeland—Sørvik blir færdig.

Broen er et nødvendig led i vei paa Andørja.

Færdsel med baat over strømmen er ikke blot besværlig, men ogsaa undertiden farefuld. Nogen fast fergeforbindelse er ikke oprettet, og lar sig heller ikke let istandbringe under saa vanskelige strømforhold.

Strømmen kan befares ut og ind med almindelige baater, endog med fiske-skjøiter, men selvsagt kun i tiderne omkring skiftningen, og selv da under stor resiko for større baater paa grund av enkelte store steine i løpet. For en del aar siden var der reist sporsmaal om

ved havnevæsenets foranstaltning at faa rensket løpet, bl. a. i den hensigt at benytte bassænget indenfor som oplagshavn. Men dette projekt er nu nærmest at anse som bortfaldt, fordi en havn med saa vanskelig indløp og tildels uhedige isforhold aldrig kan bli til stor nytte. Der er forøvrig nu under forberedelse et andet havneanlæg paa Andørja, nemlig ved Laupstad.

Derimot er spørsmålet om bro over Strømmen vakt for endel aar siden og er efterhaanden omfattet med stigende interesse. Paa Strømmens vestside ender en bygdevei, som fører til Engenes (kirke-, dampskibsanlæpssted og handelssted samt postaapneri). Paa den østre side er anlagt en bygdevei for alle Strømmen-gaardene. Med tiden ør der bli vei østover til Klopen og muligens Aarbostad.

Amtsingeniøren bemærker derhos, at naar broen betragtes som et led i hele veiforbindelsen paa Andørja maa den klassificeres som hovedvei. Den innellem broen og veianlægget Engenes—Sørvik førende endnu ikke helt færdige bygdevei bør omklassificeres til hovedvei, saasnart den er fuldført. Man vil derved faa en sammenhængende hovedveistrækning fra Sørvik i syd til Strømmen i nord av 19,8 km. længde med en direkte interessert folkemængde paa omkring 1100.

Efter det av amtsingeniøren fremholdte finder veidirektøren at kunne anbefale, at broen over Aandervaagsstrømmen klassificeres som hovedvei og utføres sammen med veianlægget Eugenes—Igeland—Sørvik.

Veidirektøren tillater sig at henstille, at der vedtages distriktsbidrag ($\frac{1}{5}$ m. v.) til anlægget.

Broens kostende er beregnet til kr. 61 000.oo. Forbehold maa imidlertid tages med hensyn til dette overslag.

Av den samlede overslagssum kr. 216 700.oo skulde der restere at søke bevilget kr. 206 700.oo. Herav foreslaaes opført kr. 14 000.oo.

Veitabel nr. 2633, Bro over Aandervaagstrømmen, i konvolut vedlægges.

Utbedring vv Bugtelv bro med tilstotende vei.

Henvisning veibudgetpropositionen 1914 side 95.

Bevilget kr. 6 200.00.

Amtsingeniøren oplyser, at der paa grund av upaaregnede arbeider, foranlediget ved senere indtrufne flommer, vil medgaa kr. 7 400.oo. Det resterende beløp kr. 1 200.oo foreslaaes opført.

Ombygning af broer i Bardu.

Ved nærværende anledning foreslaar amtsingeniøren opført paa budgettet kr. 18 700.oo mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v til ombygning af broerne

over Høgdaelven og Motverelven i hovedveisroute II Magisaas i Salangen—Bardu kirke—Fredriksberg i Maalselven.

Det nævnte bidrag er vedtatt av Bardu herredsstyre i møte den 26 mars 1917; kfr. amtsingeniørens medfølgende paategningsskrivelse av 7. april s. a.

Under henvisning til hvad der er anført i amtsingeniørens budgetskrivelse bemerkes, at veidirektøren for sit vedkommende kan anbefale, at nævnte broer opføres paa statens veibudget mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v. men som uttalt i indledningen til nærværende skrivelse maa bevilgningen foreslaaes utsat til en senere leilighet. Amtsingeniørens skrivelse av 22 mars 1917, hvormed følger plan og overslag m. v. vedlægges.

Ombygning av broer i Maalselven.

Amtsingeniøren oplyser, at der paa den inden Maalselven herred faldende strækning av hovedveisroute II, Magisaas i Salangen—Bardu kirke—Fredriksberg færgested i Maalselven forekommer 4 smaa og 2 større træbroer, som nu maa ombygges.

Under henvisning til hvad der er anført i amtsingeniørens budgetskrivelse bemerkes, at veidirektøren for sit vedkommende finder at kunne anbefale, at det til ombygning af omhandlede broer fornødne beløp (efter det foreliggende kr. 27 600.oo) opføres paa statens veibudget mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v.. naar leilighet gives.

Av den i indledningen nævnte grund kan veidirektøren imidlertid ikke opføre noget beløp til nævnte broer ved nærværende anledning.

Amtsingeniørens skrivelse av 22 mars 1917, hvormed følger plan og overslag m. v., vedlægges.

Nordlands amtsgrænse — Elvenes i Gratangen.

Bevilget	kr. 114 350.00
Opført i veibudgetpropositionen 1917	* 23 850.00

Tilsammen kr. 138 200.00

I propositionen var overslagssummen opgit til sidstnævnte beløp. Som meddelt det kongelige departement i skrivelse av 30. januar 1917 antages anlægget at vilde koste kr. 145 000.oo.

Merutgiften skyldes de usedvanlige høie arbeidslønninger og materialpriser.

Ved nærværende anledning foreslaar amtsingeniøren indlemmet i planen holdeplads ved dampskibsanlæpsstedet Elvenes med tilhørende utvidelse og utbedring av det ældre 345 m. lange veiparti mellem vei-

tagelse, naar der atter blir normale tilstande. Endvidere vil bemerkes, at amtmanden tilføjet, at forutsætningen for amtstingets uttalelse i 1913 var, at der skulde ydes en helt ekstraordinær bevilgning i landbrukets interesse og paa *landbruksbudgettet*, men at dette ikke maatte ske paa bekostning af det ordinære veibudget.

Paa den anden side vil det av veidirektorens nævnte skrivelse til det kongelige departement sees, at landbruksdepartementet ikke hadde fundet at kunne opføre bidrag til veibygning paa landbruksbudgettet; der kunde bare gjøres regning paa tilskud fra vedkommende administrationsgren under landbruksdepartementet i tilfælde av at statens interesse som grundeier gjorde dette forsvarlig.

Av det under nærværende avsnit og i indledningen anførte vil fremgaa, at det under nuværende budgetforhold stiller sig overmaante vanskelig at opføre noget beløp til paabegyndelse av veianlæg i Signdalen i terminen 1918—1919 forsaavidt ikke budgettet mot formodning skulde bli git med et væsentlig højere beløp end ved nærværende anledning forutsat.

Det tilfeies, at veidirektøren under hensyn til hittil gjeldende regler for at et veianlæg skal kunne kaldes ekstraordinært finder at heromhandlede bygdeveianlæg ikke kan bli at henføre til denne klasse. Likeledes vil det være i strid med hittil gjeldende regler for statsbidrag til bygdeveianlæg at man til dette anlæg skulde kunne gjøre regning paa et saa højt statsbidrag som $\frac{9}{10}$ saaledes som forutsat av Lyngens herredsstyre ved beslutning av februar 1908; se veibudgetforslægget 1917 side 104.

Det maa ogsaa vække betænkkelighed at foreslaa et saa stort statsbidrag som $\frac{9}{10}$ til heromhandlede veianlæg, da det maa befrygtes at dette vilde faa følger for den fremtidige bygdeveisbygning i Tromsø amt.

I denne forbindelse henvises til veisaken Røvasdalen i Mo herred, Nordlands amt, hvor Stortinget bestemte statsbidraget til $\frac{1}{2}$ overensstemmende med administrationens forslag, mens herredet hadde ansøkt om $\frac{3}{4}$ statsbidrag (se veibudgetforslægget 1916 side 116—118, indst. S. VII s. a side 19 og veibudgetforslægget 1917 side 98).

I henhold til det anførte finder veidirektøren ved nærværende anledning ikke at kunne foreslaa opført noget beløp til veianlæg i Signdalen, men maa forbeholde sig at opta spørsmaalet til videre behandling ved avgivelsen av det endelige budgetforslag til høsten.

Imidlertid tillater veidirektøren sig at henstille at forestaaende amtsting indbydes til at uttale sig om hvorvidt og i tilfælde under hvilke vilkaar det maatte finde at heromhandlede bygdeveianlæg bør optages paa statsbudgettet.

Administration.

Flere av de fast ansatte ingeniører i veivæsenet har i løpet av de sidsteaar oplagt sine stillinger, og tilgangen paa ingeniørkrafter er sangodtsom ophørt.

Det eneste effektive botemiddel vil være uten ophold at gaa til en betragtelig forekelse av lønningerne.

I henhold til det kgl. departements anmodning har veidirektøren i forbindelse med Hovedstyret for statsbanerne, vandragsdirektøren og havnedirektøren avgit forslag til nyt lønsregulativ, men da dette ikke er behandlet av regjeringen, er veidirektøren for nærværende avskaret fra at opgi lønningsbudget for kommende termin overensstemmende med det avgivne forslag.

Efter det kgl. departements anmodning er derfor administrationsutgifterne for budgetterminen 1917—1918 for Tromsø amt paa grundlag av nuværende regulativ foreløbig opstillet saaledes i den i veibudgetpropositionen 1917 indtagne tabel (bilag 1):

Ordinære ingeniør lønninger	kr. 12 700.00
Kontorbetjenter	* 3 900.00
Skyss- og kostgodtgjørelse for ingeniører m. v.	* 8 000.00
Aarlig kontorholdsgodtgjørelse	* 1 600.00
Efterbevilgning av do. for terminen 1915—1916	* 470.00
— — — — —	1916—1917 . . . . .
	* 330.00
Anskaffelse av 2 kontorskab og 1 nivellerkikkert	* 200.00
	kr. 27 200.00

hvorav der falder paa amtskommunen $\frac{1}{3}$ eller kr. 9 066.67.

I denne forbindelse bemerkes, at veidirektøren har haab om, at indeværende aars Storting vil vedta et nyt lønsregulativ for ingeniørerne i veivæsenet. Herom vil der bli meddelt amterne forneden oplysning saa snart omstændigheterne tillater.

Veidirektøren tillater sig iøvrig at henvise til veibudgetpropositionen 1917 side 115—116 (kfr. side 111).

Som det vil sees, er der fra 1. juli 1917 foreslaat oprettet en ny fast kontorbetjent av 1ste lønsklasse med begynderloen kr. 1 500.00.

Kontorist Eriks anciennitet i 1ste klasse foreslaaes regnet fra hans ansættelse 1. januar 1908 istedetfor som hittil fra 1. januar 1910. Hans løn er derfor for kommende termin opfort med kr. 2 400.00.

Kristiania 18 april 1917.

Joh. Skougaard.

Fra
Det kongelige departement
for de offentlige arbeider.

Hoslagt oversendes med bilag en fra veidirektøren mottat skrivelse av 18. april sidstleden angaaende videre fremme av veiarbeider i Tromsø amt.

Idet man vedlægger et avtryk av den for indeværende aars Storting fremsatte proposition om bevilgning til veivæsenet for kommende termin (st. prp. nr. 1 for 1917 hovedpost X kap. 6) samt av Stortings veikomites indstilling i saken (indst. S VII for 1917), skal man henstille til hr. stiftamtmanden av førstkommande amtsting at erhverve uttalelse om det av veidirektøren anførte og saadan beslutning, hvortil der maatte findes anledning.

Specielt skal man anmode om, at der søkes erhvervet amtstingets vedtagelse for det av veidirektøren forutsatte distriktsbidrag, $\frac{1}{5}$ m. v., til bro over Aandervågstrommen, hvilket broanlæg som det vil sees foreslaaes utført som hovedveibro sammen med veianlægget Engenes—Igeland—Sørvik.

Man imøteseer derefter indsendt sedvanlig skematisk vedtagelse fra hr. stiftamtmanden for det til nævnte vei- og broanlæg forutsatte distriktsbidrag ($\frac{1}{5}$ m. v.)

Under henvisning til hvad der i veidirektørens skrivelse er anført angaaende veianlægget *Nordlands amtsgrænse—Elvenes i Gratangen* skal man videre bede indhentet amtstingets uttalelse i anledning av hvad der er foreslaat om i planen for dette anlæg at medta en holdeplass ved dampskibsanløpsstedet Elvenes med utvidelse og utbedring av et ældre veiparti mellem veianlæggets endepunkt paa indre Elvenes og anløpsstedet.

Med hensyn til veianlægget *Storfossen—Fosbakken—Kollen* har veidirektøren som det vil sees foreslaat at det fremtidige vedlikehold av den del av veien som ligger over coten 200 eller omtrent 18,7 km. overtages av staten og at den øvrige strækning — omtrent 3,7 km. — overtages til vedlikehold av distriket.

Departementet finder at kunne anbefale at vedlikeholdet ordnes som her foreslaat. Man skal imidlertid henstille til hr. stiftamtmanden av førstkommande amtsting at søke erhvervet vedtagelse for at vedlikeholdet av heromhandlede vei overtages av distriket i den utstrækning som av Stortinget maatte bli bestemt, idet bemerkes at en saadan vedtagelse antages at maatte foreligge, forsaaavidt anlægget skal

kunne iverksættes forinden heromhandlede vedlikeholdsspørsmaal er avgjort av Stortinget, jfr. det i ovennævnte komiteindstilling side 27—28 anførte.

Man imøteser indsendt skematisk vedtagelse for det til dette anlæg forutsatte distriktsbidrag ($\frac{1}{15}$ av de medgaaende anlægsomkostninger efter at det forventede bidrag fra militærvesenet, kr. 28 930.00 er fratrukket overslagssummen — foruten samtlige utgifter til grund m. v. og gjærdehold).

Forsaaavidt angaaer veianlægget *Brandvoll—Sætermoen* (over Koberggen) bemerkes, at departementet etter de fra Forsvarsdepartementet mottagne meddelelser gaar ut fra, at det til veiens omlægning fornødne beløp blir foreslaat opført forskudsvis paa hærens budget samt at der ydes $\frac{1}{10}$ bidrag av militærvesenet til veianlægget.

Man skal anmode hr. stiftamtmanden om at søke erhvervet fornødne beslutning av amtstinget om vedtagelse av det til heromhandlede anlæg forutsatte distriktsbidrag, hvorefter sedvanlig skematisk bidragsvedtagelse imøtesees indsendt hertil.

Idet man henleder opmerksomheten paa hvad veidirektøren har fremholdt om veiprojektet i *Signaldalen* i Lyngen gaar man ut fra at amtstingets uttalelse blir indhentet angaaende dette veispørsmaal.

Som det av Stortings veikomites indstilling vil sees (kfr. avtrykket side 28 og 50) er der bragt i forslag, at en forventet besparelse ved veianlægget *Skjold—Raavand* tillates anvendt som statsbidrag til ombygning av broer paa veistrækningen *Maalsnes—Fjeldfroskryggen* og videre at en del av den forventede besparelse ved veianlægget *Lyngsøidet—Rottenvik—Aarøbugt* anvendes som statsbidrag til ombygning av træbroer paa veien *Pollen—Lyngsøidet*.

Man skal i den anledning henstille at der maal bli erhvervet beslutning av amtstinget, hvorved dette gir sin tilslutning til at nævnte besparelser anvendes saaledes som her forutsæt.

Man anmorder hr. Stiftamtmanden om snarest mulig at indsende meddelelse hertil om de av amtstinget fattede beslutninger og hvad der forøvrig maatte være at indsende i anledning av næstkommande veibudget.

En del eksemplarer av det sedvanlige skema for vedtagelse av distriktsbidrag til hovedveianlæg vedlægges.

Kristiania den 3. mai 1917.

M. Olsen Nalum.

Til
amtmanden i Tromsø amt.

A. Ihlen.

Fra
amtmanden i Tromsø amt.

Forelægges bilagt med de sedvanlige dokumenter det ærede Tromsø amtsting.

Som det vil sees, foreslaar amtsingeniøren opført paa statsveibudgettet kr. 265 300.00 (netto kr. 225 030.00), mens veidirektøren foreslaar opført kr. 248 600.00 (netto kr. 212 670.00). Den sidste opfører i motsetning til amtsingeniøren intet til ombygning av broer i Bardu og Maalselven, idet han mener at bevilgning for nærværende alene bør gis til igangværende anlæg. Derimot foreslaar veidirektøren amtsingeniørens forslag til bevilgning forhøjet til anlæggene Tennevoll—Soløy—Sjøveien og Sagelvand—Overbygden — med sidelinje til Takelydalen og ombygning av Ophus bro fra henholdsvis kr. 32 000.00 til kr. 38 000.00 og kr. 36 000.00 til kr. 46 000.00.

Jeg er enig med amtsingeniøren i nødvendigheten av ombygning av de gamle broer i Bardu og Maalselven. Naar veidirektøren ikke har opført noget hertil, har det ikke sin grund i at han er uenig i forslaget, men i økonomiske hensyn, som efter hans mening nødvendiggjør utsættelse. Det beløp som derved for øieblikket indspares har han delvis foreslaat anvendt til forøkelse av bevilgningerne til de ovenfor nævnte veianlæg. Veidirektøren har pekt paa at distrikterne, saafremt de ønsker hurtig ombygning av broerne, faar gi midlertidig bevilgning av de samlede beløp i paavente av senere refusion av staten. Dette bør de to herredsstyrer muligens ta under overveielse. Eventuel beslutning fra dem derom maa, efter at være behandlet av amtstinget, ogsaa forelægges Stortinget til indhentelse av dets samtykke (se indst. S VII. 1917 pag. 27, 2den sp.)

I forbindelse med veianlægget Engenes—Igeland—Sørvik opføres til bevilgning *bro over Aandervagsstrømmen*, der blir at utføre sammen med dette anlæg. Distriktsbidraget er forutsat opført med $\frac{1}{5}$, hvorfor jeg skal henstille til amtstinget at fatte beslutning herom.

Til veianlægget Nordlands amtsgrænse — Elvenes i Gratangen foreslaaes yderligere bevilgning bl. a. til holdeplads ved dampskibsanlæpstestedet Elvenes. Jeg skal i anledning av dette forslag utbe mig amtstingets uttalelse.

Angaaende veianlægget *Storfossen—Fosbakken—Kollen* foreslaar veidirektøren at vedlikeholdet overtages av staten for den del av veien som ligger over coten 200 eller omtrent 18,7 km. og at den øvrige strækning — omtrent 3,7 km. overtages til vedlikehold av distriket. Der skulde da falde paa Ibbestad ca. 2,6 og Bardu, 1,1 km. Distriktsbidraget til dette anlæg $\frac{1}{15}$ blev vedtatt av amtstinget ved dets beslutning av 29 juni 1916.

Jeg tillater mig at henstille til amtstinget at fatte beslutning om, at vedlikeholdet av heromhandlede vei overtages av distriket i den utstrækning som av Stortinget maatte bli bestemt.

Forsaavidt angaaer veianlægget *Brandvoll—Sætermoen* (over Kobryggen) skal jeg anmode amtstinget om at vedta det til heromhandlede anlæg forutsatte distriktsbidrag $\frac{1}{10}$ del m. v.

Angaaende veispørsmalet i *Signaldalen* skal jeg anmode om amtstingets uttalelse, idet henvises til veidirektørens uttalelse.

Under henvisning arbeidsdepartementets skrivelse av 3 ds. skal jeg anmode amtstinget at fatte beslutning om anvendelse av besparelsene ved veianlæggene Skjold—Raavand og Lyngseidet—Rottenvik—Aarøbugt.

Idet jeg vil anbefale for amtstinget at følge amtsingeniørens forslag, tillater jeg mig at foreslaa for amtstinget at fatte saadan

beslutning:

I. Amtstinget andrar om, at der paa statsveibudgettet for terminen 1918—1919 maa bli opført efternevnte beløp til aulæg i Tromsø amt:

Ordinært:

1. Bidrag til Tromsø amtsveikasse	kr. 5 000.00
a. Mot $\frac{1}{5}$ distriktsbidrag.	
2. Nordlands amtsgrænse — Sandtovr—Fauskevaag og vei til Sørvikmarken samt ombygning av Sørvik bro og arm til anlæpsstedet i Sørvik (forts.)	30 000.00
Overføres kr. 35 000.00	

	Overført kr.	35 000.00
3. Tennevold—Soløy—Sjøveien (forts.)	38 000.00	
4. Strømmen bro—Vashaug med arm til Bjør- elvnes (forts.)	30 000.00	
5. Grov—Saltvand (forts.)	16 000.00	
6. Engenes—Igeland—Sørvik med bro over Aan- dervaaagstrømmen (forts.)	14 000.00	
b. Mot $\frac{1}{8}$ distriktsbidrag.		
7. Sommerset—Badderen—Kjækan (forts.)	18 000.00	
c. Mot $\frac{1}{10}$ distriktsbidrag.		
8. Sagelvvaud—Øverbygden med sidelinje til Tak- elvdalen og ombygning av Ophus bro (forts.) . .	46 000.00	
9. Utbedring av Bugtely bro med tilstøtende vei (yderligere bevilgning)	1 200.00	
	Sum ordinært kr.	198 200.00

Ekstraordinært:

d. Mot $\frac{1}{15}$ distriktsbidrag.	
10. Nordlands amtsgrænse—Elvenes i Gratangen saint holdeplads m. v. (fuldf.)	20 400.00
11. Storfossen—Fosbakken—Kollen (forts.)	30 000.00

Totalsum kr. 248 600.00

II. a. Som amtskommunens bidrag til efter nævnte anlæg, nemlig *bro over Aandervaaagstrømmen* og *veianlægget Brandvold—Sætermoen* (over Kobryggen), hvilke arbeider blir at utføre overensstemmende med de amtstinget forelagte planer med de modifikationer i samme, som av veidirektøren eller Departementet for de offentlige arbeider findes hensigtsmæssige, vedtar amtstinget av amtskommunens midler at utrede erstatning for gjærdehold og grund, derunder indbefattet erstatning for grustak og anden jordskade utenfor veilinen som ved arbeidet foranlediges, samt derhos henholdsvis $\frac{1}{8}$ — en femtedel — og $\frac{1}{10}$ — en tiendedel av de i øvrig medgaaende omkostninger. Denne vedtagelse er bindende saavel for det

- hele arbeide som for en større eller mindre del av samme, alt etter den utstrækning, hvori der maatte være adgang til at fremme arbeidet ved bevilgning av Stortinget. Amtskommunens kvotadelsbidrag beregnes foreløbig etter det beløp, der av Stortinget bevilges, og betales i tre år med en trediedel aarlig, første termin ved vedkommende budgetaars utløp.
- b. Beslutningen under litr. a. er betinget av, at vedkommende herreder likeoverfor amtskommunen vedtar de samme pligter, som amtskommunen har overtat likeoverfor staten.
  - c. Amtmanden anmodes om at paase, at der for de under litr. b. omhandlede forpligtelser av vedkommende flettes gyldige beslutninger, og bemyndiges til derefter paa amtskommunens vegne at avgå til Departementet for de offentlige arbeider bindende vedtagelse overensstemmende med amtstingets ovenstaaende beslutning.
  - d. Naar arbeiderne eller en bevilget del av samme er av veidirektøren erklært færdigbygget, og der derefter er git amts vedkommende anledning til at gjøre sine bemerkninger ved anlægget, mottages dette til vedlikehol av distriktet fra saadan tidspunkt som av Departementet for de offentlige arbeider bestemmes.
  - III. Amtstinget vedtar paa distriktets vegne at overta det fremtidige vedlikehold av den del av veialægget Storfossen—Fosbakken—Kollen som av Stortinget maatte bli bestemt.
  - IV. Amtstinget gir sin tilslutning til at besparelsen ved veianlægget Skjold—Raavand tillates anvendt som statsbidrag til ombygning av broer paa veistrækningen Maalsnes—Fjeldfroskryggen og videre at en del av den forventede besparelse ved veianlægget Lyngseidet—Rottenvik—Aarøbugt anvendes som statsbidrag til ombygning av træbroer paa veien Pollen—Lyngseidet.

Tromsø amt, 2 juni 1917.

Klaus Hoel.

Sak nr. 66.

Forslag til budget for amtskommunens veivæsen for 1/1 1918 til 30/6 1918.

Amtsingeniøren i Tromsø amt.

Hr. amtmanden i Tromsø amt.

Herved tillater jeg mig at avgif

Forslag til budget for amtskommunens veivæsen for terminen 1/1 1918 til 30/6 1918 (et halvt aar).

I. Administration m. v.

1. Lønninger:	
Amtsingeniør	kr. 4 000.00
Avdelingsingeniør (kl. B)	2 650.00
Assistentingeniør	2 100.00
Kontorbetjent	1 200.00
Do.	750.00

Tilsammen kr. 10 700.00, derav paa amtet 1/3
kr. 3 566,67

2. Skyss- og kostgodtgjørelse . . . . . 3 000.00, do. do. 1 000.00

3. Kontorholdsutgifter:

a. Nyanskaffelse av kontorinventar . . . . . kr. 100.00

b. Kontorholdsgodtgjørelse til amtsingeniøren:

Ordinært 800.00

Efterbev. 800.00

kr. 1 600.00 . . . . . 1 700.00, do. do. 566,67

Tils. kr. 15 400.00, do. do. kr. 5 133.34

4. Riksforsikringspræmie 16.66

5. Utgifter ved amtsveistyret 250.00

Sum post I kr. 5 400.00

Overføres kr. 5 400.00

Overført kr. 5 400.00

II. Vedlikehold.

a. Bidrag til avlønning av veivogtere:	
1. Salangen	kr. 150.00
2. Maalselven	200.00
	kr. 350.00
b. Bidrag til vedlikehold av veier og broer:	
1. Bardu	kr. 150.00
2. Kvænangen	50.00
	200.00
c. Til disposition for andre bidrag	900.00
	Sum post II kr. 1 450.00

III. Bidrag til anlæg av veier.

a. Hovedveier	kr. 1 000.00
b. Bygdeveier (angaaende statsbidrag se nedenfor)	7 000.00
	Sum post III . . . . .
	8 000.00

IV. Færgevæsen.

a. Færgeholt ved Gullhav og Frederiksberg i Maalselven	kr. 300.00
b. Bidrag til anskaffelse av motorfærge m. v. ved Gullhav	500.00
	Sum post IV . . . . .
	800.00

V. Diverse utgifter.

Bygdeveiundersøkelser, kilometer- og grænsemærker m.v.	350.00
	Tilsammen kr. 16 000.00

Angaaende de enkelte poster bemerkes følgende:

Til post I. Ingeniørlønningerne er opført i henhold til st. prp. nr. 118 om lønsregulering for statens tjenestemænd; 1. kontorbetjents løn efter det i 1916 vedtagne lønsregulativ. 2. kontorbetjentpost er uy. og bevilget av indevarerende aars Storting med en løn av kr. 1 500.00 pr. aar (kfr. sidste veibudgetproposition side 116). Ved oprettelse av denne nye kontorbetjentpost er det i de senere aar opførte løp til ekstrahjælp sløiftet.

Amtets andel av de eventuelt forhøiede lønninger foreslaes dækket af amtsveikassens kontantbeholdninger.

Beløpet til skyss- og kostgodtgjørelse er forhøjet fra tidligere paa grund av de høiere billetpriser og de besluttede tillæg for kostgodtgjørelsen.

Under kontorholdsutgifter opføres kr. 100.00 til nyanskaffelse av inventar. Den ordinære kontorgodtgjørelse er av indeværende aars Storting bevilget med kr. 1 600.00 pr. aar, likesaa er der efterbevilget kr. 800.00 til dækkelse av tap i terminerne 1915–16 og 1916–17 (kfr. veibudg. prp. 1917 med indstilling og beslutning.)

Til utgifterne vedkommende amtsveistyret, nemlig vanlig skyss- og kostgodtgjørelse for de to amtstingsvalgte medlemmer er skjønsmæssig opført kr. 250.00.

Til post II. Under a) og b) er opført beløp av tilsvarende størrelse som tidligere. Og under c. er avsat kr. 900.00 til andre bidrag, kfr. bemerkninger til samme post 1915 (amtstingsforhandlingerne sak nr. 51).

I forbindelse hermed bemerkes, at spørsmålet om en almindelig ny ordning av vedlikeholdet vil bli forelagt dette aars amtsting som særskilt sak.

Til post III. Angaaende a), hovedveier, henvises til min utredning ifjor (amtstingsforhandlingerne sak nr. 52, pag. 226). Det opførte beløp er tilsvarende det for indeværende aar bevilgede, idet der nemlig ikke er besluttet nye bidragsydeler.

Under b), bygdeveier, er opført kr. 7 000.00, hvilket er kr. 1000.00 mere end den halve bevilgning for 1917. Imidlertid forudsættes statsbidraget for budgetterminen 1917–18. kr. 5000.00, i sin helhet tat til indtægt iaar, hvorfor det samlede disponible beløp for 1. halvaar 1918 i virkeligheten blir noget mindre end for tilsvarende tidsrum iaar.

Til post IV. Færgevæsenet har tidligere været medtagt under post 11 b i amtskommunens hovedbudget, men er nu overført til veibudgettet i henhold til amtmandens skrivelse av 21. september 1916.

Tidligere har der av amtstinget været bevilget bidrag til færgeholt ved Guldhav, Fredriksberg og Messeltmo i Maalselven. Ifølge lov om veivæsenet av ^{21/6} 1912 § 42

fatter amtsveistyret beslutning om offentlige færgeindretningers oprettelse eller nedlæggelse og utfærdiger nærmere regler for deres drift m. v., efterat erklæring og i tilfælde bevilgning er erhvervet fra vedkommende amtsting, forsaavidt færgeindretningen paa den ene eller begge bredder staar i forbindelse med hovedvei, og ellers fra vedkommende herredsstyre.

De for lang tid tilbage oprettede færger ved Guldhav og Fredriksberg staar paa begge bredder i forbindelse med hovedvei, hvorimot færgen ved Messeltmo med bygdevei paa begge sider. Det antages derfor stemmende med veiloven, at amtskommunen bærer de samlede utgifter vedkommende de to førstnævnte færgeforbindelser, mens Maalselven herred helt maa bekoste færgen ved Messeltmo.

Under b er opført kr. 5 000.00 som bidrag til anskaffelse af motordrevne færge ved Gullhav med ny opkjørsel fra elven paa østsiden. Maalselven herredsstyre har bevilget hertil kr. 500.00 for terminen 1917–18.

Det tidligere færgested ved Gullhav er saa utgrundet og ødelagt ved en sandør, som har dannet sig paa østliden, at det nu kun med største besvær og vanskeligheter kan trafikeres den meste tid av sommeren. Dette forhold blir aar for aar værre, saa man nu blir nødt til at flytte landingsstedet noget længere nedover, ti at opmudre og regulere elven er økonomisk uoverkommelig. Færgelængden, som nu er 500 meter, blir da 7 a 800 meter, hvorfor motordrift er paakrævet. Selv under de nuværende trafikforholde kunde det i mange tilfælde være paakrævet at ha motor. Samtidig kræves bl. a. av hensyn til automobiltrafiken en bedre utstyret færge end den nuværende.

Indretning af færge med tilhørende motorbaat er under overveielse.

Til post V. Beløpet er omrent tilsvarende det ifjor bevilgede.

Totalsummen blir kr. 16 000.00 for det halve aar, som nærværende budget gjælder. Regnet for et helt aar blir det kr. 5600.00 høiere end for indeværende aar bevilget. Som det av ovenstaaende fremgaar er man imidlertid bundet til at forhøje enkelte poster og en ny post, færgevæsen, er kommet til.

Harstad 1. juni 1917.

N. S a x e g a a r d.

Sak nr. 70.

Om bidrag av amtsveikassen til kommunale vei- og broarbeider.

Amtsingeniøren i Tromsø amt.

Hr. amtmanden i Tromsø amt.

Bidrag av amtsveikassen til anlæg av bygdeveie.

Under henvisning til min skrivelse av 1. juni d. a. angaaende budget for amtskommunens veivæsen tillater jeg mig hermed at avgi forslag til fordeling av det beløp, som for budgettet $\frac{1}{1}$ 1918 — $\frac{30}{6}$ 1918 (= $\frac{1}{2}$ aar) kan paaregnes som amtsbidrag til bygdeveianlæg, nemlig:
Amtskommunens tilskud kr. 7 000.00.

Statens tilskud kr. 5 000.00 for budgetterminen 1917—18 er forutsat tat til indtægt i amtskommunens budgetaar 1917.

Angaaende bidragsydelsen og bygdeveisbygning idetheletat tillater jeg mig at henvise til de ifjor meddelte almindelige bemerkninger.

De samme exceptionelle forholde, som ifjor gjorde sig gjeldende, vanskeliggjør endmere arbeidsdriften iaar ved slike smaanlæg. Det er saaledes meget faa av bygdeveianlæggene, hvor der i det sidste aar er utført noget væsentlig arbeide og nye anlæg er ikke kommet igang.

Principerne for fordeling paa de enkelte anlæg er de samme iaar som ifjor.

De ifjor foreslaatte nye regler for bidragsydelse av amtsveikassen til bygdeveianlæg blev ikke endelig vedtatt av amtstinget (kfr. sak nr. 57). Jeg forutsætter de ældre regler bibeholdt for den her omhandlede budgettermin, altsaa til $\frac{30}{6}$ 1918.

Angaaende tidlige opgivne overslagssummer maa tages forbehold.

Kvæfjord:

Amtstinget bevilgede ifjor under post a. 2) bidrag til paabegyndelse av anlægget gjennem Hoklandshaugen eller Holand—Bogen efter herredsstyrets valg. Dette har under 20. januar d. a. besluttet at bevilningen skal benyttes til førstnævnte anlæg.

Formandskapet andrar om størst mulig amtsbidrag til bygdeveianlæggene Aalsnes—Refsnes og gjennem Hoklandshaugen.

Under henvisning til mit forelæg i 1915 (sak nr. 52) meddeles, at vei gjennem de to fjeldpartier, Svartherget og Melaaklubben mellem Refsnes og Melaa er undersøkt. Overslagsbeløpene andrar til henholdsvis kr. 2 700.00 og kr. 2 000.00 for længer 230 og 100 meter. Avstanden mellem Refsnes og Melaa er ca. 2256 m. og herav har opsterne, uten synderlig bidrag av herredet delvis planert 1206 m., saataat der gjenstaar foruten endel restarbeider kun ca. 1050 m. iberegnet de ovennævnte to fjeldpartier. Disse stænger helt fremkomsten mellem Refsnes og Melaa og foreslaaes indlemmet i planen for veianlægget Aalnes—Refsnes under forutsætning av at herredsstyret bifalder det nuværende endepunkt (utefor Sandvik) for anlægget ved Aalnes (kfr. forelægget i 1915, sak nr. 52) idet jeg anser videre fortsættelse foreløbig upaakrævet.

Ved Aalnes—Refsnes haves ikke ubetydelig i behold av ældre bidrag, hvorfor der intet opføres denne gang.

Vei gjennem Hoklandshaugen, hvortil paabegyndelsesbevilgning blev git ifjor, er ikke igangsat. Der opføres kr. 200.00 til dette anlæg.

Trondenes:

Formandskapet andrar om størst mulig bidrag til Sandmark—Tovik, fuldførelse av Kjønna—Nipen samt til Elgsnes—Aune.

Til veien Sandmark—Tovik blev git paabegyndelsesbevilgning i 1914. Paa grund av forholdene har anlægget ikke kunnet igangsættes, saa der er en større beholdning. Der opføres hertil kr. 400.00

Angaaende Kjønna—Nipen har amtsingeniøren i herredsstyremøte 21. november 1916 git tilslagn om anbefaling av veien som offentlig bygdevei kvalificert til amtsbidrag, hvorimot han ikke kunde gi løfte om bevilgning av saadant bidrag i 1917.

Elgsnes—Aune er for flere aar siden av herredsstyret besluttet bygget som tarvelig fremkomstvei uten amtsbidrag. Jeg anser det ikke urimelig at anlægget faar amtsbidrag, men dette kan for tiden ikke optages.

Bjarkøy:

Til fortsættelse av anlæggene S. Leirvaag—Nergaardshamn og Trondenes gr.—Fænes andrar formandskapet om henholdsvis kr. 600.00 Trondenes gr.—Fænes andrar formandskapet om henholdsvis kr. 600.00 og kr. 300.00 samt endvidere om størst mulig bidrag til de nye anlæg og Neergaard—Vestnes og Sand—Slagstad.

Til de igangværende anlæg opføres henholdsvis kr. 500.00 og kr. 200.00, idet bemerkes at for førstnævnte anlæg staar kommunen i stort forskud.

Under henvisning til tidligere forelæg kan ikke nye anlæg optages nu.

Ibbestad:

Formandskapet andrar om bidrag til følgende veianlæg: Grøsnes—Selnes, Aarstein skolehus—Aakenes, Lavik—Hesjeberg, Forsaa—Skog, Aarbostad—Klopen og Rolnes—Fugleberg, hvortil er foreslaat bevilgning paa herredets budget for 1917—18.

De 3 førstnævnte er tidligere bevilgede anlæg. Til Grøsnes—Selnes foreslaaes opført kr. 300.00, idet bemerkes at der ved alle anlæg er adskillig i behold av ældre bevilgninger (de to sidste er ikke iverk-sat endnu). Der kan fortiden ikke optages flere.

Lavangen:

Formandskapet andrar om bidrag til fortsættelse av Lien—Soløy. Der opføres hertil kr. 400.00.

Til vei ved Sandneselven opføres kr. 200.00.

Endvidere andrar formandskapet om bidrag til veianlægget Tennevoll—Skjernes. Under henvisning til mit forelæg ifjor (kfr. amtstings-forh. pag. 251) kan ikke dette anlæg optages før vei ved Sandneselven er færdig.

Salangen:

Til fortsættelse af veianlægget Laberg—Sommersæter opføres kr. 300.00.

Dyrøy:

Herredsstyret andrar om størst mulig bidrag til fortsættelse av Mikkelbostad—Forsaa—Langhavn og Dyrøykløven—Espejord—Skogshavn samt til et nyt anlæg Bjerkebakken—Salangen gr. (over Dyrøy-eidet).

Til fortsættelse af de førstnævnte 2 igangværende anlæg opføres henholdsvis kr. 250.00 og kr. 200.00.

Angaaende vei over Dyrøyeidet oplyses, at Salangen herredsstyre principalt andrar om statebidrag til dette anlæg, kfr. min skrivelse under statsveibudgettet iaa. Spørsmålets behandling maa derfor utstaa.

Endvidere andrar herredsstyret om tillatelse til at oparbeide en forlængelse af bygdeveien Dyrøyhamn—Vinje over Lillevinje for forskudsmedler mot forventet refusion av amtets andel. Nærværende parcel er ikke undersøkt, hvorfor jeg maa forbeholde mig senere uttalelse.

Sørreisa:

Til fortsættelse av vei i Skøelvdalen og Hemmingsjord—Reinlev opføres henholdsvis kr. 650.00 og kr. 250.00. Det første anlæg staar i et større forskud for amtsbidraget.

Formandskapet andrar om forhøjet amtsbidrag til bro over Skøelven i anlægget vei i Skøelvdalen. Jeg foreslaar bidraget sat til en halvdel for broens vedkommende.

Herredsstyret andrar om at veianlægget i Skøelvdalen maa bli fortsat utover til ytre Sildvik. Forlængelsen utgjør 4140 meter og er i 1914 beregnet til at ville koste kr. 12 500.00, hvilket beløp selvfølgelig nu er altfor litet. Jeg anbefaler indlemmelsen, dog under det bestemte forbehold at ingen del av amtsbidraget disponeres til denne parcel forinden Skøelv bro—Vestgaard med bro over Skøelven er fuldført.

Tranøy:

Herredsstyret andrar om amtsbidrag til samtlige igangværende 5 anlæg tilsvarende de laanebeløp, ialt kr. 11 000.00, oom er besluttet anvendt til veibygning i indeværende aar.

Ved samtlige anlæg undtagen Stangnes—Eidet haves til disposition av tidligere bevilgede bidrag fra kr. 200.00 til kr. 900.00, hvorfor der kun opføres til ovennævnte vei kr. 200.00.

Herredet har optat større laan til veibygning og kan saaledes igangsætte anlæggene med forhaandenværende midler. Naar driften atter er kommet i god gjænge skal der søkes avseet størst mulig amtsbidrag i senere budgetforslag.

Torsken:

Ved det igangværende anlæg Kalfarnes—Sifjor haves i behold av ældre udisponerte bidrag kr. 1500.00, hvorfor der intet opføres. Der foreligger heller ikke noget andragende om amtsbidrag.

Hillesøy:

Formandskapet andrar om fortsat bidrag til broer over Øisten- og Storsletelvene med tilstøtende vei. Hertil opføres kr. 200.00.

Endvidere andrar formandskapet om storst mulig bidrag til Bottenhamn—Hundbergenes i Stønnesbotten, kfr. amtstingsforh. 1912, sak nr. 48. Anlægget er berettiget, men der kan ikke avsees midler hertil paa nærværende budget.

Lenvik:

Formandskapet andrar om fortsat størst mulig bidrag til samtlige anlæg.

Til Laukhelle—Gibostad og Vang—Gibostad opføres henholdsvis kr. 300.00 og kr. 450.00. Ved de øvrige er der midler i behold av ældre bevilgninger.

Maalselven:

Formandskapet andrar om kr. 500.00 til Sandeggen—Løvli i Kirkesdalen. Anlægget er beregnet at ville koste kr. 7600.00 for en længde af 4050 meter. Jeg opfører kun kr. 100.00 med bemerkning om, at der i Maalselven siden 1901 har været bevilget til ikke mindre end 4 bygdeveianlæg, som ikke er kommet ordentlig igang og hvor midler saaledes har været bundet en tid for senere at bli inddraget. Slike foretelser maa søkes undgaaet.

Malangen:

Formandskapet andrar om følgende bidrag :

1. Martinhals—Andsnes (forts.)	kr. 2 500.00
2. Nordfjord—Aspene (forts.)	> 500.00
3. Skutvik—Skutvikaas og Kjærvikli (nyt)	> 800.00
4. Eidet—Maalsnes (ældre)	> 100.00

Til nr. 1 og 4 opføres henholdsvis kr. 400.00 og kr. 100.00. Ved nr. 2 er der i behold af tidlige bevilgninger. Nogæt nyt anlæg kan ikke optages.

Vedkommende Martinhals—Andsnes, kfr. amtstingsforh. 1916 side 254, har Malangen herredsstyre i møte ^{29/12} 1916 vedtagt mot amtsbidrag at bygge parcellen Spilderbugt—Furøy.

Tromsøysund:

Til fortsættelse af Fagernes—Sørbotten opføres kr. 200.00, idet der haves adskillig i behold af tidlige bevilgninger.

Formandskapet andrar om halvt amtsbidrag til Holt—Bækkevold paa Tromsøen. Projektet er beregnet at ville koste kr. 6500.00 for en længde af 1550 meter. Uagtet i tvil om hensigtsmæssigheten ved at opta flere anlæg opføres dog et mindre beløp til paabegyndelse som bidrag $\frac{1}{3}$, da anlægget synes meget berettiget, likesom der skulde være god utsigt til at faa det utført snart. Der opføres kr. 250.00.

Sørfjord:

Broer i Lakselvdalen og over Lavangselen, hvortil paabegyn-

delsesbevilgning blev git ifjor, er ikke igangsat. Der opføres til fortsættelse herav kr. 250.00. Fortiden er der ingen utsigt til at faa jernmaterialer til brooverbygningerne.

Til paabegyndelse av Holmen—Storelv (Karlsøy gr.—Lyngen gr.) andrar formandskapet om kr. 3 272.00, men jeg kan ikke foreslaa anlægget optat. Det er forøvrig heller ikke undersøkt.

Karlsøy:

Formandskapet andrar om størst mulig bidrag til fortsættelse av anlæggene Lattervik—Jægervand samt broer ved Nordeidet og Reinskar.

Ved begge anlæg haves adskillig i behold af tidlige bevilgninger (det førstnævnte er endnu ikke paabegyndt) og de trænger derfor ingen ny bevilgning.

Helgøy:

Formandskapet andrar om kr. 500.00 til fortsættelse av Aanes—Skogsfjordvand.

Der opføres hertil kr. 250.00.

Skjærøy:

Formandskapet andrar om følgende bidrag :

1. Ravelseidet—Eidebugt	kr. 400.00
2. Vei mellem broerne Rotsundely og indover til Dalslet- bugt	> 400.00
3. Veianlæg paa Skjærøy	> 600.00

Ved vei over Ravelseidet resterer kun endel efterarbeider, hvortil haves igjen en ældre bevilgning. Anlægget vil søkes avlevert i sommer.

De tidlige bevilgede anlæg i herredet er vei paa Skjærøen og Eidebugt—Langslet.

Det oprindelige anlæg vei paa Skjærøen omfatter partiet fra brænderiet til Seppola. Nu andrar formandskapet om at dette igangværende anlæg maa bli fortsat ruudt Skjærøyyaagen, som er beregnet at ville koste kr. 4200.00 for en længde af 1060 meter. Jeg foreslaa forlængelsen indlemmet i planen for veianlægget paa Skjærøen, og selvagt maa fortsættelsen utføres umiddelbart efter det under arbeide værende anlæg, selv om den av herredsstyret besluttede rækkefølge forandres. Der opføres kr. 250.00.

Eidebugt—Langslet er endnu ikke paabegyndt, hvorfor der haves i behold begge foregaaende aars bevilgninger.

Vei mellem broerne i Rotsundely og indover til Dalsletbugt kan jeg fortiden ikke foreslaa optat.

Nordreisa:

Til fortsættelse av Stornes—Storyk og Lyngsmark—Strømfjordbuuden andrar formaudskapet om kr. 400.00 til hvert.

Til førstnævnte opføres intet, da der haves adskillig i behold av ældre bevigning. Derimot opføres kr. 200.00 til sidstnævnte.

Under henvisning til mit forelæg ifjor (kfr. amtstingsforh. pag. 255) foreslaaes amtsingeniøren ogsaa iaar git bemyndigelse til at gi dispensation for inddragning av forældede bidrag.

I henhold til den her givne fremstilling foreslaaes at amtstinget indbydes til at fatte saadan

beslutning:

A. Det paa amtsveikassens budget for 1/1 1918 til 30/6 1918 (1/2 aar), post III b avsatte bidrag til anlæg av bygdeveier, kr. 7 000.00 fordeles saaledes:

Kvæfjord:

1. Gjennem Hoklandshaugen (forts.). Bidrag en tredjedel (av arbeide fra og med 1916) . . . kr. 200.00

Trondenes:

2. Sandmark—Tovik (forts.). Bidrag en tredjedel . . . 400.00

Bjarkey:

3. Trondenes gr.—Fænes (forts.) . . . kr. 200.00

4. Søndre Leirvaag — Nergaardshamn (forts.) 500.00

Nr. 3-4 bidrag en halvdel. 700.00

Ibbestad:

5. Grøsnes—Selnes (forts.). Bidrag en tredjedel . . . 300.00

Lavangen:

6. Lien—Soløi (forts.) . . . . . kr. 400.00

7. Vei ved Sandneselven (forts.) 200.00

Nr. 6-7 bidrag en halvdel. 600.00

Overføres kr. 2 200.00

Salangen:

Overført kr. 2 200.00

8. Laberg—Sommersæter (forts.). Bidrag en tredjedel . . . 300.00

Dyrøy:

9. Forsaa—Langhamn (forts.) 250.00

10. Dyrøykløven—Espejord—Skoghamn (forts.) 200.00

Nr. 9-10 bidrag en tredjedel. 450.00

Sørreisa:

11. Vei i Skoelvdalen og utover til ytre Sildvik (forts.). Bidrag en tredjedel for vei og en halvdel for bro . . . kr. 650.00

12. Hemmingsjord—Reinely (forts.). Bidrag en tredjedel 250.00

Tranøy:

13. Stangnes—Eidet (forts.). Bidrag en halvdel 200.00

Hillesøy:

14. Broer over Øisten- og Storslettelvene med tilstøtende vei (forts.). Bidrag en halvdel 200.00

Lenvik:

15. Laukhelle—Gibostad (forts.) . . . kr. 300.00

16. Vang—Gibostad (—) 450.00

Nr. 15-16 bidrag en tredjedel 750.00

Maalselven:

17. Sandeggen—Løvli (paabeg.) Bidrag en halvdel . . . 100.00

Matangen:

18. Martinhals—Andsnes (forts) 400.00

19. Eidet—Maalselven gr. (—) 100.00

Nr. 18-19 bidrag en halvdel 500.00

Tromsøysund:

20. Fagernes—Sørbotten (forts.) 200.00

21. Bækkevold—Holt (paabeg.) 250.00

Nr. 20-21 bidrag en trediedel 450.00

Overføres kr. 6 050.00

Sørfjord:

22. Broer i Lakselvdalen og over Lavangselven (forts.)
Bidrag en halvdel fra og med 1916 . . . . . 250.00

Helgøy:

23. Aanes—Skogsfjordvand (forts). Bidrag en halvdel 250.00

Skjærvoøy:

24. Vei paa Skjærvoøyen og rundt Vaagen (forts.) Bi-
drag en halvdel 250.00

Nordreisa:

25. Lyngmark—Strømfjordbunden (eventuelt en par-
cel av samme) (forts.) Bidrag en halvdel (fra og
med 1916) 200.00

Tilsammen kr. 7 000.00

Alt i henhold til de regler for bidrag som er eller blir vedtatt av
amtstinget.

B. Amtsingeniøren bemyndiges til at la bidrag, som etter reglene
skulde være inddraget, disponere til vedkommende anlæg, for-
saavidt arbeidet ved disse, iaar eller saasnart forholdene blir
mere normale, gjenoptages og drives med tilfredsstillende fremgang.

De til ovennævnte samlede bidrag av amtsveikassen svarende
ydelser fra vedkommende distrikter andrar til ca. kr. 10 100.00, hvor-
for der i 1. halvaar 1918 ialt skulde bli at anvende til disse veianlæg
ca. kr. 17 100.00.

De indkomne andragender og andre skrivelser vedkommende nærværende sak følger hoslagt, men bedes som vanlig tilbakesendt, da det
indholder forskjellig av betydning ved anlæggernes planleggelse og
drift.

Harstad 6 juni 1917.

N. S a x e g a a r d.

Forelægges Tromsø amtsting.

Ved amtsingeniørens forslag har jeg intet at bemerke.

Tromsø amt, 11 juni 1917.

Klaus Hoel.

Overført kr. 6 050.00

Sak nr. 71.

**Andragende om amtsbidrag til veiutbedring
Fredriksberg færgested—Fagerli.**

Amtsingeniøren i Tromsø amt.

Harstad den 6. juni 1917.

Hr. amtmanden i Tromsø amt.

Veiutbedring Fredriksberg færgested—Fagerli.

Hoslagt tillater jeg mig at oversende en skrivelse av 14. mars
d. a. fra Maalselven formandskap med andragende om halvt amtsbidrag
til ovennævnte veiutbedring.

Parcellen ligger i hovedveiruten Fredriksberg—Bardu gr. og er
fra først av kun ufuldstændig planert av distriktet eller private, uten
at ha været gruset. De forutsatte arbeider bestaar i grøftning paa en-
kelte steder, stigningsutbedring av 2 bratte bakker, avplanering samt
grusning. Omkostningerne — alt iberegnet — er anslaat til kr. 6500.00
for en længde av 2660 l. m., kjørebredde 3,25 m. med møtepladser.
I overslaget er medtatt et litet beløp til utbedring av færgestederne paa
begge sider av elven.

Omhandlede veiparcel vil neppe bli opretholdt som hovedvei,
naar der engang i fremtiden blir bygget bro over Maalselven i strøket
Fredriksberg—Brandskognes. Av denne grund finder jeg ikke at kunne
foreslaa veiutbedringen medtatt paa statsveibudgettet.

Jeg tillater mig at foreslaa at der til utbedring av hovedveiparcel-
len Fredriksberg færgested—Fagerli ydes halvt amtsbidrag. Beløpet
maa antagelig i tilfælde utredes av bevilgning til amtskommunens vei-
væsen post III a: bidrag til anlæg av hovedveier.

Maalselven herredsstyre har i møte den 3. mars d. a. (kfr. vedlagte
skrivelse) fattet beslutning om ydelse av den anden halvdel av omkost-
ningerne samt øvrige nødvendige garantier.

N. S a x e g a a r d.

Forelægges Tromsø amtsting.

Tromsø amt, 11 juni 1917.

Klaus Hoel.

eller deres avkastning. Det vil utvilsomt være av interesse for amtets jevne utvikling, at man gjennem tilveiebringelsen av elektrisk kraft faar anledning til at utvide virksomheten ogsaa til andre brancer.

Paa grund av de store utgifter som budgettet for 1ste halvaar 1918 omfatter hadde jeg fra først av ikke tænkt at kunne opføre noget beløp til ansættelse av elektroteknisk ingeniør for dette halvaar. Amts-utvalget har imidlertid i møte den 12 ds. enstemmig uttalt sig for at den fornødne bevilgning opføres.

Likesom i Romsdals amt antar jeg, at ingeniøren bør avlønnes like med amtsingeniører; for en lavere avlønning gaar jeg ut fra at posten ikke vil kunne ventes besatt. Selv med denne løn tør det være tvilsomt om man overhovedet vil kunne faa en habil mand, idet dér for tiden er mangel paa elektricingeniører. I den nye prp. om stats-funktionærernes lønninger er amtsingeniører opført med kr. 8 000.00 aarlig. For $\frac{1}{2}$ aar vil amtets andel herav altsaa bli kr. 2 000.00 hvilket beløp jeg tillater mig at foreslaa opført.

Til kontorutgifter opføres intet, idet forudsættes at disse i det 1ste halvaar vil bli ganske ubetydelig. Skyss- og kostutgifter bør formentlig bæres av dem som kommer til at benytte ingeniørens assistance.

Jeg tillater mig saaledes at foreslaa at amtstinget fatter følgende

beslutning:

Til en elektroteknisk ingeniør, avlønnet overensstemmende med amtsingeniører, bevilges for 1ste halvaar 1918 kr. 2 000.00.

Tromsø amt, 15 juni 1917.

Klaus Hoel.

Salangen, Maalselven, Kvænangen, Bardu, Ibestad, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Tromsøysund, Trondenes.

Sak nr. 80.

Indberetning angaaende veivæsenet i Tromsø amt for terminen $^1/7$ 15 — $^{30}/6$ 1916.

Amtsingeniøren i Tromsø amt.

Harstad den 12. juni 1917.

Hr. Amtmanden i Tromsø amt.

Administration.

Det faste personale har bestaat av:

Amtsingeniør	N. Saxegaard, f. 1870,	ansat i nuv. stilling	$^9/3$ 1901
Avdelingsingeniør	Paul Holst	f. 1876,	$^{22}/9$ 1911
Assistentingeniør	T. W. Mathisen	f. 1871,	$^{16}/11$ 1911
Kontorist	L. Ervik	f. 1879,	$^{1}/1$ 1908

Som ekstrahjælp har været beskæftiget i terminen: høiskoledstudent Mikkelsen ($^5/7$ — $^{15}/8$) og sersjant S. Storvand ($^{29}/9$ 15 — $^{11}/5$ 16), begge utelukkende paa kontoret.

Ved hovedveianlæggene (statsveibygningen) var der 5 fast ansatte opsynsmænd.

Som veitilsynsmænd for vedlikeholdet forretter overalt lensmændene hvorav der i amtet er 16.

Vedlikeholdet.

Ifølge den ældre ordning har alt vedlikehold paahvilet kommunerne. Amtsveikassen har dog i den senere tid git nogen mindre aarlige bidrag, nemlig:

a. Bidrag til avlønning av veivogtere:

1. I Salangen	kr. 300.00
2. I Maalselven	$\rightarrow$ 400.00
	kr. 700.00

b. Bidrag til dedlikehold av veie og broer:

1. I Bardu	kr. 300.00
2. I Kvænangen (Alteidet—Amtsg.)	$\rightarrow$ 100.00 $\rightarrow$ 400.00
	Ialt kr. 1100.00

Angaaende vedlikeholdsordningen i amtets herreder — de som har færdige veilængder av bstydning — oplyses:

I Trondenes, Ibestad, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Tromsøysund,

Lyngen, Nordreisa og Kvænangen har alt vedlikehold været utført ved leiet arbeidshjælp for kommunens regning. I disse herreder med undtagelse av Sørreisa og Lenvik er der ingen systematisk gjennemført ordning av vinterarbeidet.

I Kvæfjord, Salangen og Balsfjord har været forholdt paa samme maate for sommerveiarbeidets vedkommende, mens vinterarbeidet er bestridt ved naturalydelse.

I Malangen er et enkelt kort veistykke (Sørfjord—Maalselven grænse) rodelagt, forøvrig har alt vedlikehold været bekostet av kommunen.

I Bardu og Maalselven — som har amtets mest utstrakte vei-system — har hovedsagelig været anvendt naturalarbeide saavel for sommer- som vintervedlikeholdet. Eukelte vanskelige eller avsidesliggende veistykker er dog utsikt og har været vedlikeholdt helt for kommunens regning, tildels med veivogtere. I begge disse herreder er der reist bevægelse for yderligere indskrænkning av naturalarbeidet.

Av faste reitvogtere var ansat:

I Kvæfjord 2, Trondenes 4, Ibestad 2, Salangen 4, Sørreisa 2, Lenvik 1, Maalselven 3, Balsfjord 2, tilsammen 20, som har været i virksomhet i hele terminen. Endvidere tiltraadte i løpet av 1916 yderligere en veivogter i Ibestad, 1 i Sørreisa og 1 i Tromsøysund, tilsammen 3 nye veivogtere.

Samtlige veivogtere har kun fungert i sommersæsongen, fra sne-løsningens begyndelse til senhøstes, med en aarlig virketid av (80)—100—117 arbeidsdage. Lønnen har været kr. 3.50—5.00 pr. dag.

Det viser sig stadig vanskeligere at faa de for vedlikeholdet saa vigtige veivogterstillinger besat med fuldt kvalificerte mænd.

Som *vedlikeholdsmaateriale* for veibanen har omrent uten undtagelse været anvendt *grus*. Helt gode grustak inden rimelig avstand forekommer imidlertid forholdsvis sjeldent, især ved de sterkest trafikerte veier. I Trondenes, paa hovedveien Sama—Harstad—Fauskevaag, har man i længere tid for en del været henvist til at benytte *puk*, og der vil herefter bli spørsmål om at fremstille dette materiale maskinmæssig, for anvendelse i større utstrækning, ikke bare i Trondenes, men ogsaa i Salangen og andre herreder.

Paa grund av stor og indbringende foretagsomhet paa fiskeriets og andre omraader har det idéthele været meget vanskelig at skaffe den nødvendige leiede hjælp til vedlikeholdet. Eukelte paakrævede utbedningsarbeider har som følge heray maattet utstaa. Skal forhaldene vedvare eller utvikle sig paa samme maate, turde det bli nød-

vendig at gaa over til at benytte naturalarbeide i den utstrækning veiloven gir adgang til, — hvor usmakelig end en saadan foranstaltung kan synes.

Broerne har i regelen bane av træ. Ved de nyere søkes mest mulig anvendt varigere bane, saasom puk- og grusdække (for smaa broer), jernbetonplate og tjærepubdække eller overflate-tjæring med tyndt gruslag paa træbane. Den sidste metode synes lovende, ialfald for broer med liten eller middelstor trafik, og har den fordel at den let kan anvendes paa ældre broer, idet banens egenvægt ikke i syndelig mon forøkes.

Vedlikeholdsutgifterne i terminen stiller sig som nedenfor, ifølge opgave fra veitilsynsmændene (lensmændene). Da nye protokoller med fornødne rubrikker for kontering først blev indført sommeren 1916, er utgifterne her angitt summarisk.

Herred	Kontante vedlikeholdsutg. i kr.			Anmerkning
	Hovedv. med broer	Bygdev. med broer	Sum	
Kvæfjord	?	?	?	Opgave ikke mottat.
Trondenes	4855.00	1165.00	6020.00	
Bjarkøy	—	—	—	Intet av ferdig avlev. vei
Ibestad	1540.00	—	1540.00	
Lavangen	—	—	—	Intet av ferdig avlev. vei
Bardu	?	?	?	Opgave ikke mottat.
Salangen	6392.00	1419.00	6811.00	
Dyrøy	—	276.00	276.00	
Sørreisa	910.00	—	910.00	
Tranøy	—	—	—	Intet av ferdig og av-
Torsken	—	—	—	levert vei.
Berg	—	—	—	Har ikke veier.
Lenvik	1152.00	—	1152.00	
Maalselven	1318.00	50.00	1368.00	
Malangen	751.00	—	751.00	
Balsfjord	2112.00	10.00	2122.00	
Hillesøy	—	—	—	Intet av ferdig avlev. vei
Tromsøysund	1500.00	140.00	1640.00	
Sørfjord	—	—	—	
Karlsøy	—	—	—	Har ingen veier.
Helgøy	—	—	—	
Lyngen	?	?	?	Opgave mangler.
Skjærsvøy	—	?	?	do. do.
Nordreisa	630.00	—	630.00	
Kvænangen ¹	321.00	—	321.00	

Veibygningen.

For budgetterminen 1915–1916 var av Stortinget ialt bevilget kr. 157 000.00, derav kr. 4 000.00 som bidrag til Tromsø amts veikasse for anvendelse ved bygdeveianlæg og resten til fremme av hovedveianlæg og en elveforbygning ved ældre hovedveianlæg (kr. 1 000.00). Til dette arbeide disponertes yderligere kr. 1 300.00 av besparelse ved ældre anlæg.

Til bygdeveianlæg var for budgetaaret 1915 bevilget av amtstinst-

get kr. 13 000.00, der i forening med ovennevnte statsbidrag kr. 4 000.00 utdeltes som bidrag $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{2}$ fordelt paa ikke mindre end 42 anlæg.

Av grunde som anført under foregaaende avsnit har det været vanskelig at skaffe tilstrækkelig arbeidskraft ved enkelte anlæg. Særlig gjaldt dette bygdeveianlæggene, som næsten utelukkende drives med de i anlæggene interesserte oppittere. Bygdeveisbygningen er derfor for en stor del stoppet op.

Nedenfor meddeles opgave over de i terminen fuldførte og avleverte anlæg.

Anleggets Navn	Hherred	Længde i km Hovedveje Bysdrevne	Bysdrevne dato	Avleveret dato	Anmerkning
1. Tenvik — Sandstrand — Dybvik — Svelshavn, parcellerne Tenvik — Sandstrand . . . og Dyvik — Svelshavn . . .	Trondenes Ibbestad	3,5 1,8	— —	3/9 1915 3/9 1915	Ovrige parceller, 5,5 km. i Trondenes og 4,5 km. i Ibbestad er avleveret i 1913.
2. Bro over Salangselven ved Elvebakken (Ovre Salangen bro med tilstøtende vei (Fagertun — Elvebakken . . .)	Salangen	—	2,1	2/9 1915	Kabel-hængebro, 54 m. spændvidde
3. Sorstrøm — Skoelv . . .	Sørreisa	4,2	—	1/9 1915	Med ny jernbro over Skoelven, 18 m. spændvidde.
4. Skjold — Fjeldfroskryggen — Raavand	Maalselven	0,8	2,7	30/8 1915	Omlægning av ældre vej med ny jernbjelkebro over Fjeldfroskelsen 25 m.
5. Tromsøysundet-Ramfjorden, parell. Storstuenes — Hungeren, Sandykeidet — Fagernes og Sandviken — Ramfjordnes (sidelinje)	Tromsøysund	13,8	—	25/8 1915	Ovrige parc., 13,6 km., avlev. 1911.
6. Lyngseidet — Aarøbugt . . .	Lyngen	11,0	—	27/8 1915	

Ovnnævnte anlæg er endnu ikke regnskapsmæssig avsluttet, hvorfor de endelige medgaaede omkostninger og deres fordeling paa staten og herrederne ikke nøjagtig kan opgives.

Længden af færdige offentlige veie i amtet ved terminens slutning kan ikke absolut sikkert opgives, da der mangler nøjagtige maalinger for endel ældre veier. Tilnærmelsesvis var der av hovedveier 581 km. og av bygdeveier 240 km.

De igangværende anlæg var ved terminens slutning følgende:

a) *Hovedveier:*

1. Nordlands amtsgrænse — Sandtorv — Fauskevaag og vei i Sørvikmarken samt ombygning af Sørvik bro, i Trondenes herred.

Bevilgning for terminen kr. 25 000,00, mot distriktsbidrag $\frac{1}{5}$ m.v.

Den samlede længde utgør 20764 meter. Derav planert stykkevis ved Gausvik, fra Lillengen opover forbi Leikvik og i Sørmarken samt broer over Aarbog- og Gausvikselvene.

I terminen er der planert videre, væsentlig mellem Volstad og Fauskevaag samt helt op til endepunktet ved Storvand i Sørvikmarken. Endvidere fuldførtes ombygning af Sørvik bro i tidligere bygget hovedvei Harstad — Fauskevaag.

Ialt færdig planering ved terminens slutning 9234 m.

Arbeidet, paabegyndtes allerede i 1907, men blev i adskillige aar kun drevet med smaa bevilgninger væsentlig beregnet paa vinterarbeidsdrift ved siden av veianlægget Tennevik etc. — Svelshavn paa fastlandet. Anlægget vil nu forhaapentlig kunne avsluttes i løpet av faa aar.

2. Nordlands amtsgrænse — Elvenes i Gratangen i Ibbestad herred.

Bevilgning for terminen kr. 24 000,00, mot distriktsbidrag $\frac{1}{15}$ m. v. Militærvesenet har ydet $\frac{1}{10}$ av den oprindelige overslagssum.

Samlet længde 11330 m., derav færdig planering ved terminens slutning 8840 m.

Arbeidet som paabegyndtes i 1913, har i terminen omfattet planering og endel veidæksarbeide væsentlig i stroket Amtsgrænsen — Storfossen. Anlægget tænkes hovedsakelig fuldført sommeren 1917.

3. Tennevoll — Soløy — Sjøveien i Lavangen og Salangen herreder.

Bevilgning for terminen kr. 25 000,00, mot distriktsbidrag $\frac{1}{5}$ m. v. (Amtskommunen har overtat $\frac{1}{3}$ av distriktsbidraget inden Lavangen).

Samlet længde 19398 m., derav færdig planering ved terminens slutning 3451 m.

Arbeidet paabegyndtes i 1913 og har i terminen omfattet planering og tildels veidække paa partiet Sjøveien—Laberg i Salangen med bro over Salangselven (jernbro 34 m. spændvidde, paabegyndt tidligere) samt underbygning for bro over Spansdalselven i Lavangen (jernbro 30 m. spændvidde).

Nævnte parcel Sjøveien—Laberg tænkes avlevert i 1917.

4. Strømmen bro—Vashaug med arm til Bjorelvnes i Rosfjord, Lenvik herred.

Bevilgning for terminen kr. 23 000.00, mot distriktsbidrag $\frac{1}{5}$ m. v.

Samlet længde (hoved- og sidelinje) 21434 m., derav færdig ved terminens slutning 4 036 m.

Arbeidet paabegyndtes i 1914. I terminen har det omfattet planering og delvis veidække i strøket Strømmen bro—Langnes (paa hovedlinjen) samt fuldførelse av bro over Bjorelven (i sidelinjen).

5. Sagelvvand—Øverbygden (Balsfjord—Maalselven med sidelinje til Takelvdalen i Balsfjord og Maalselven herreder.

Bevilgning for terminen kr. 25 000.00, mot distriktsbidrag $\frac{1}{10}$ m. v. (Bidraget fordeles likelig, uanset længden paa begge herreder, og amtskommunen utreder bidraget vedkommende sidelinjen).

Samlet længde 42 087 m, derav færdig planering ved terminens utløp 4685 m.

Arbeidet blev paabegyndt i 1914. I terminen har det omfattet fortsat planering, delvis med veidække, langs Sagelvvand samt underbygning for broerne over Vesterelv og Tømmerelv.

6. Sommersæt—Badderen—Kjækan i Kvænangen herred.

Bevilgning for terminen kr. 25 000.00, mot bidrag $\frac{1}{8}$ m. v. (Amtskommunen utreder forskjellen mellom $\frac{1}{8}$ og $\frac{1}{10}$ bidrag).

Længde ialt 12556 m., hvorav færdig planering ved terminens slutning 5730 m.

Arbeidet blev paabegyndt i 1914 og har i terminen bestaat i fortsat planering i strøket Sommersæt—Badderen—Kjølefjord samt fuldførelse av bro over Badderelven (jernbro 21 m. spændvidde).

7. Elveforbygning til sikring av Maalselvveien paa paartiet Bakkehaug—Rundhaugen i Maalselven herred.

Bevilgning for terminen kr. 1 000.00 hvorhos yderligere er stil-

let til raadighet forventet besparelse, kr. 1 300.00 ved veianlægget Skjold—Raavand, ialt kr. 2 300.00, mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v.

Anlæggets hensigt er at betrygge den av staten i 1870—80 aarene byggede vei mot elvebrudd og utføres som en ganske enkel pæleskjerm med ris-, torv- og stenbeklædning.

Arbeidet blev paabegyndt høsten 1915 og var i det væsentlige fuldført ved terminens siutning.

b) *Bygdeveier :*

Ved de under sak nr. 48. i amtstingsforhandlingerne for 1914 opførte anlæg, som har erholdt amtsbidrag for 1915, blev der i terminen utført ganske litet grundet de før nævnte vanskelige arbeidsforhold. Kun i Sørreisa herred samt tildels i Lavangen, Salangen Dyrøy, Lenvik og Malangen lykkedes det at holde nogen arbeidsdrift gaaende.

Veiundersøkelser.

a) *Hovedveier.*

I henhold til et almindelig paalæg om under krisetiden at indskrænke undersøkelsesarbeidet til det mest paatrængende samt grundet mangel paa tid er i terminen kun 2 projekter i Kvænangen herred *undersøkt i marken*, nemlig:

Sommersæt—Undereidet	ca. 3,5 km.
Kjækan—Kvænangsbotten	9,5 •

Tilsammen ca. 13,0 km.

Disse projekter danner fortsættelse nordover og sydover av hovedveianlæg nr. 6 ovenfor, Sommersæt Badderen—Kjækan og og vil maaske bli indlemmet i planen for samme.

Paa kontoret blev bearbeidet og fuldført følgende tidligere foretagne undersøkelser :

Kastneshavn—Finlandsnes med arm til Espenes 22804 meter i Dyrøy og Tranøy herreder.

Haugen—Martinhals 19640 meter i Malangen herred.
Endvidere blev bearbeidelse iverksat, men ikke avsluttet, av projektet Langhavn—Espejord i Dyrøy samt ovennævnte projekter i Kvænangen.

b) *Bygdeveier.*

Nogen undersøkelse av betydning er ikke foretatt.

Harstad den 12. juni 1917.

N. Saxegaard.